

**Byggnads verksamhetsberättelse,
hållbarhetsredovisning och
årsredovisning**

2017

Innehåll

Byggnads i korthet.....	3
Förbundsordförande Johan Lindholm.....	4

Det här har Byggnads uppnått under året

Medlemsutveckling.....	6
Utveckla förtroendemannaorganisationen....	8
Kollektivavtalsbevakning.....	10
Kunskapslyftet.....	13
Unga Byggare.....	14
Jämställdhet och mångfald, inkl. NÄTA.....	16
Viktiga påverkansarenor	
Byggnads i politiken.....	18
Byggnads internationella arbete.....	20
Så här används Byggnads resurser	22

Byggnads organisation

Byggnads demokratiska organisation.....	24
Förbundsfullmäktige.....	25
Förbundsstyrelsen	26
Enheter på förbundskontoret.....	27
Tidningen Byggnadsarbetaren.....	29
A-kassan.....	30
Byggnads regioner	31

Hållbarhetsredovisning

Årsredovisningar	39
------------------------	----

Våra ledord:

Stark, Stolt och Trygg

Byggnads i korthet

- Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Byggnads, är ett fackförbund för arbetstagare inom avtalsområdena Bygg, VVS, Glas, Kyl, Ventilation, Plåt och Maskinentreprenad.
- Byggnads är LOs femte största förbund och bildades 1889.
- Förbundet har drygt 100 000 medlemmar inom drygt 80 yrkeskategorier.
- Byggnads förtroendevalda har cirka 7 000 förtroendeuppdrag.
- Byggnads är organiserat i ett förbunds kontor och elva regioner, vilka i sin tur är indelade i 199 medlemskretsar. Alla medlemmar i förbundet ingår i någon medlemskrets.
- Förbundet arbetar med tre huvuduppgifter: Att förhandla med arbetsgivare och träffa avtal om medlemmarnas löner och arbetsvillkor, att försvara medlemmarnas rättigheter enligt de lagar som gäller på arbetsmarknaden samt att bistå i försäkringsärenden vid sjukdom, olycksfall, ålderdom, rehabilitering och arbetslöshet.
- Byggnads arbetar aktivt och brett med utbildning, information och opinionsbildning.

Byggnads långsiktiga mål

Det långsiktiga målet är att stärka byggnadsarbetarna i arbetslivet och i livets olika skeenden.

Prioriterade mål 2017

De prioriterade målen utgår från *Mål och Vision 2022* som beskriver hur vi ska arbeta långsiktigt och strategiskt. Läs mer om målen på Byggnads webbsida www.byggnads.se.

De finns under fliken Om oss och Byggnads Kongress 2014.

- **Medlemsutveckling** sidorna 6-7.
De mest grundläggande målen för oss är att bli fler medlemmar och att öka organisationsgraden.
- **Utveckla förtroendemannaorganisationen** sidorna 8-9.
Vi stärker arbetsplatsorganisationen, utvecklar förtroendeuppdragen och ger bra stöd och utbildning.
- **Kollektivavtalsbevakning** sidorna 10-11.
Vi bevakar de kollektivavtalade rättigheterna och arbetsmiljön samt arbetar för reallöneförbättringar.
- **Kunskapslyftet** sidan 13.
Vi spetsar den gemensamma organisationen och blir Ett Byggnads för alla medlemmar.
- **Unga Byggare** sidan 14.
Ungdomarna är Byggnads framtid och en viktig resurs att ta vara på. Vi stärker det arbetet.
- **Jämställdhet och mångfald** sidorna 16-17.
Med jämställdhet och mångfald skapar vi ett bättre arbetsklimat i byggbranschen.
- **Byggnads i politiken** sidorna 18-19.
Vi engagerar oss i samhällsfrågor som är viktiga för medlemmarna.
- **Byggnads internationella arbete** sidorna 20-21.
Vi står inför stora globala utmaningar som kräver ett fackligt samarbete över gränserna.

Hårt arbete ger resultat

Varje gång det är dags att sammanfatta året som gått slås jag av hur mycket bra facklig verksamhet som genomförs runt om i landet. På förbundskontoret och i regionerna arbetar vardagens hjältar för att Byggnads medlemmar ska få de bästa villkoren på Sveriges byggarbetsplatser. Som ordförande i Byggnads känner jag mig stolt över allas fantastiska insatser och all den kunskap och kompetens som finns i vår organisation.

Ibland ställer Byggnads medlemmar frågan: Vad får jag ut av medlemsavgiften? Som svar vill jag uppmana alla att läsa vår verksamhetsberättelse. Här berättar vi vad medlemmarnas pengar används till och vad vi har gjort under det gångna året.

Mycket positivt under 2017

Vi har blivit fler fackliga kamrater, både under 2016 och under 2017. Det är resultatet av ett hårt arbete som vi kommer att fortsätta med. Vi saknar sannerligen inte argument för varför man ska vara medlem i facket.

Under året har vi varit med och fattat beslut om bland annat yrkesintroduktionsanställning och yrkesorienteringspraktik. Det ger fler unga och nyanlända chansen att bli byggnadsarbetare. Samtidigt är vi med och minskar utanförskapet på arbetsmarknaden.

Vårt treåriga projekt Kunskapslyftet har utbildat Byggnads anställda och gjort vårt arbete ännu vassare. Jag ser framtiden an med stor tillförsikt.

Under året har politikerna talat om snabbspår och låglönejobb. Mitt budskap står fast: politikerna ska hålla sig ifrån lönebildningen och det som par-

terna klarar bäst själva. I avtalsrörelsen har vi visat att vi tar vårt ansvar. Det är så den svenska modellen fungerar och levererar.

En jämställd byggbransch

I slutet av 2017 kom #metoo-rörelsen som tydligt visade att de sexuella trakasserierna förekommer inom samhällets alla sektorer. Inom byggsektorn visade uppropet #sistaspikenikistan på sexuella trakasserier i branschen. Det var ingen nyhet för oss i Byggnads som sedan några år har drivit vår kampanj *Stoppa machokulturen*. Nu arbetar vi vidare för en mer jämställd byggbransch.

Inför den internationella kvinnodagen den 8 mars fotograferades Byggnads förbundsstyrelse iförda så kallade "pussy hats" för att visa att vi är solidariska i kampen för ett jämställt samhälle. Fotografiet fick ett stort genomslag och jag tycker att vi ska vara stolta över att vi visade vår solidaritet och för vårt arbete för jämställdheten.

"Jag tycker att vi ska vara stolta över att vi visade vår solidaritet och för vårt arbete för jämställdheten."

Byggnads i politiken

I april beslutade riksdagen äntligen om att riva upp Lex Laval. En framgång för oss efter hårt arbete.

Jag blev under året invald i den socialdemokratiska partistyrelsen. Facklig-politisk samverkan har aldrig varit viktigare och jag kommer fortsätta att vara en blåslampa på ansvariga politiker, inklusive de socialdemokratiska.

I samband med Arbetsmiljöverket i oktober genomförde Byggnads drygt

1 200 extra skyddsronder på stora och små byggföretag. Vid nio av tio besökta arbetsplatser upptäcktes brister i skyddet mot vibrationskador. Jag och Byggnads har tydligt framhållit att det inte är värdigt Sverige av idag att arbetares hälsa och liv offras på grund av slarv eller okunskap från arbetsgivarna. Vi kräver att arbetsgivarna tar sitt ansvar och att sanktioner införs mot de som inte gör det. Våra krav fick ett stort massmedialt genomslag och nu hoppas vi på en förbättring.

Framgång i Qatar

I november var jag i Qatar tillsammans med skyddsombud för att inspektera flera av de arenor som byggs inför fotbolls-VM år 2022. Efter ett outtröttligt påverkansarbete från de svenska byggfacken och det globala bygg- och träfacket BWI, har två avtal tecknats som berör miljontals migrantarbetare som bygger idrottsarenorna. Jag har stora förhoppningar om en förändring.

"Efter ett outtröttligt påverkansarbete, har två avtal tecknats som berör miljontals migrantarbetare som bygger idrottsarenorna. Jag har stora förhoppningar om en förändring."

Tack för en fantastisk insats!

Ett år går fort, men när jag ser tillbaka kan jag konstatera att vi hinner oerhört mycket och att vi tillsammans gör ett bra jobb. Jag vill tacka alla för en fantastisk insats under det gångna året och jag kan konstatera att vi står på stadig grund för att ta oss an kommande utmaningar.

Vi står inför ett valår och redan har viktiga frågor blossat upp i debatten. Till exempel pensionsfrågan och inskränkningar i konflikträtten. När vi står samlade, solidariskt, och talar med en röst, då är vi oslagbara.

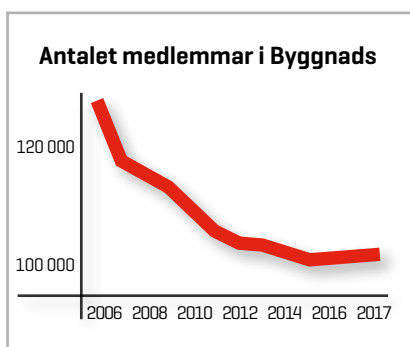
Det här har Byggnads
uppnått
under året

Organiseringsarbete i fokus

– för andra året i rad blir vi fler

Under 2017 växlades Byggnads organiserings- och medlemsvärvningsarbete upp rejält på flera fronter – och det gav resultat på medlemssiffrorna! För andra året i rad blev vi fler medlemmar, en ökning med 480 medlemmar jämfört med året innan. Vi nådde inte riktigt målet med 1 500 nya medlemmar men ökningen innebär en mycket bra grund för den fortsatta utvecklingen. Totalt organiserar vi nu 102 147 personer.

För andra året i rad ökade antalet medlemmar igen.

Organisering

Hela Byggnads hade organisering som mål under 2017. Det innebar att organiseringsarbetet var med i allt vi gjorde under året. En särskild medlemsutvecklare anställdes centralt och ett organiseringssteam med en organiseringsansvarig i varje region, påbörjade sitt arbete.

Direkta medlemsvärvande aktiviteter

Det utåtriktade arbetet med att besöka arbetsplatser, värva medlemmar och prata fackliga frågor var en viktig del av medlemsutvecklingsarbetet under året. En lika viktig del av det arbetet var fortsatta förbättringar av rutiner för medlemskapet.

Välkomnande av nya medlemmar

Arbetet med hur medlemmar välkomnas slipades ytterligare under året, i allt från välkomstbrev och telefonsamtal till när och hur fakturor skickas ut. I det arbetet ingick även att göra välkommandet av medlemmar likvärdigt och samstämt i hela organisationen.

Betala medlemsavgift med Swish

Byggnads lanserade bättre lösningar för fakturering av medlemsavgiften. Från slutet av 2017 blev det möjligt att även betala sin medlemsavgift via den mobila betalningsappen *Swish*. Inom ramen för det tvärfackliga samarbetet LO Mervärde, förtydligades och utvecklades medlemsförmånerna ytterligare. Det skedde genom lanseringen av vårt medlemskort *Byggnadskortet*.

Fokus medlemsvärvning i utbildning och på konferenser

Utöver arbetet med att förbättra våra interna rutiner prioriterades medlemsvärvning även internt inom organisationen. Bland annat genom att se till att våra utbildningar och konferenser innehåller delar som handlar om medlemsvärvning samt att prioritera arbetstiden bland våra anställda så att arbetsplatsbesök och medlemsvärvningsinsatser blir genomförda.

Förbundet intensifierade arbetet med att göra arbetsplatsbesök runtom i landet. Målet sattes för året att göra minst 10 000 arbetsplatsbesök. Resultatet blev 10 800 besök.

Byggnads Nu

Huvuduppdraget för medlemscentret är att hjälpa och vägleda medlemmar i frågor som rör kollektivavtalet. Av det totala antalet kontakter 2017, närmare 35 000, svarade medlemmar för 64 procent och arbetsgivare för 14 procent. Arbetsgivare hörde främst av sig med frågor kring avtalen. Andra kategorier som frekvent kontaktade centret är pre-

sumtiva medlemmar, förtroendevalda och myndigheter. De vanligaste frågorna rör lön och ersättningar, avgifter, försäkringsfrågor och lärlingsfrågor. Den absoluta merparten av frågorna löses i centret, endast en liten del, drygt två procent, går vidare till regionerna som ärenden för handläggning.

Byggnads Nu 2017

820 nya medlemmar [735]
125 utträden förhindrades [160]
34 906 registrerade kontakter [33 000]

Siffrorna inom parentes avser 2016.

Byggnads Nu är ett bra exempel på "Ett Byggnads". Oavsett vem som ställer frågan och vem som tar emot den, ges samma svar.

Byggnads Nu bidrar med att förbättra arbetsvillkor och arbetsförhållanden för Byggnads medlemmar. I uppdraget ingår att försöka behålla de medlemmar vi har, dels genom snabb service och hög tillgänglighet men också i det professionella samtalet när utträden förhindras.

De rådgivande ombudsmännen på Byggnads Nu. Övre raden fr vän: Mikael Fältskog, Leif Holmgren, och Peter Wensberg. Nedre raden fr vän: Leif Nilsson, Peter Hellgren och Jan Jespersen.

Det handlar också om att fånga de presumtiva medlemmarna så att de förstår värdet av att vara med. Anställda i centret lyckas väl med uppgiften att förhindra utträden och att värva nya.

Genom att kanalisera samtal och e-post till centret avlastas regionernas ombudsmän som istället kan fokusera på sina huvuduppgifter; personliga möten med medlemmar, besök på arbetsplatser samt att genomföra förhandlingar. Medlemscentret bidrog även med att ringa medlemmar och på annat sätt assistera förbundskontorets olika enheter. Bland annat under avtalsrörelsen. Medlemmarna uppskattade denna kontakt.

“Byggnads Nu är ett bra exempel på “Ett Byggnads”. Oavsett vem som ställer frågan och vem som tar emot den, ges samma svar.”

Studieverksamhet

PAB FFV

Sedan några år tillbaka har vi genomfört utbildningen *Professionell aktör Byggnads* (PAB) för samtliga anställda. Utbildningen är en viktig del i Kunskapslyftet och ett verktyg för att uppnå ”Ett Byggnads”. Under 2017 påbörjades den nya utbildningen *PAB FFV*. Den syftar till att stärka våra förtroendevalda i sitt uppdrag och i organisationen för ett mer verkningsfullt förbund.

Vägen Framåt

Det har sedan en tid efterfrågats en utbildning där deltagarna ges en fördjupad kunskap om samhällsekonomi och ideologi. Det beslutades på kongressen 2014 att vi ska genomföra en utbildning i linje med detta. Samtidigt fanns det ett behov att erbjuda medlemmar en fortsättningsutbildning efter den viktiga introduktionsutbildningen *Påfarten*. Av dessa två behov skapades den nya medlemsutbildningen *Vägen Framåt*. I november månad genomfördes en första pilotutbildning med en fokusgrupp från olika delar av landet. Utbildningen mottogs mycket positivt och arbetet fortsätter nu med att vidareutveckla utbildningen för kommande år.

Byggtugg. Under året prioriterade ordförande Johan Lindholm att träffa medlemmar. Han besökte arbetsplatser och pratade fackliga frågor, vilket både livesändades på Facebook och uppmärksammades av media. Här besöker han en byggarbetsplats i Norrköping under Almedalsveckan.

2017 års rikskonferenser

Under hösten genomfördes elva rikskonferenser inom följande yrkesområden: Markläggare, Anläggare/Dykare, Plåt, VVS/Kyla, Glas, Papp, Lagbas, Golv, Ställning, Bil- och Maskin samt Murare. Totalt deltog 178 personer vilket innebär en ökning med tio personer från föregående år. Bland annat avhandlades avtals- och försäkringsinformation samt arbetsmiljöfrågor och skyddsfrågor som var unika för respektive yrke. Konferenserna upplevdes vara värdefulla och bidra till ökad kunskap om den fackliga verksamheten.

Synliga och närvarande

Under året lanserades konceptet *Byggtugg* där medlemmar bjöd in ordförande Johan Lindholm till byggarbetsplatser runt om i landet för att prata fackliga frågor. Besöken innebar också att många nya medlemmar värvades. Träffarna livesändades på Facebook och bevakades av riks- och lokalmedier. Även Johan Lindholms fredagskolumner på Facebook väckte uppmärksamhet och fick bra spridning.

En påbörjad satsning på Instagram strävar efter att visa mer lokal närvaro och lyfta fram alla viktiga förtroendevalda. Bland annat skapade *Byggnads Stories* och *Skyddsombudets dag* positiv interaktion på både Instagram och Facebook. Ett antal satsningar på rörlig bild, bland annat som förklarar ackordslöner, samt illustrationer om fackets grundvärderingar, fick också stor spridning på sociala medier.

Det här har vi uppnått

- + Antalet medlemmar i Byggnads ökade under året efter ett starkt organiserings- och medlemsvärvararbete.
- + Medlemscentret Byggnads Nu, bidrar i hög utsträckning till att värva medlemmar och förhindra att medlemmar lämnar Byggnads.

Fortsatt utmaning

- Att arbeta för en medlemsökning och ökad organiseringsgrad är fortsatt prioriterade mål. Den svenska modellen hotas om en av parterna blir svagare och företräder allt färre i sin bransch. Mellan 2007 och 2015 tappade Byggnads omkring 24 000 medlemmar.

Stärkt samverkan

mellan företag och lokal facklig organisation

Samverkan mellan företag och lokal facklig organisation i dessa är en förutsättning för effektiva beslutprocesser och konkurrenskraftiga företag. Under 2017 arbetade Byggnads med att stärka den fackliga organisationen på företagen samt öka samverkan mellan förtroendevalda och företaget. Det gjordes framför allt genom utbildning, konferenser och via fullmakter. Totalt genomfördes 10 800 arbetsplatsbesök under året, vilket var 800 fler än uppsatt mål.

Byggnads förtroendevalda

Vi strävar efter att Byggnads närvaro på arbetsplatsen, genom våra förtroendevalda, är tydlig för medlemmarna varje dag och att de märker att inflytandet över arbetet ökar. På så sätt kan vi skapa en bättre arbetssituation, en bättre arbetsmiljö och få fler aktiva medlemmar. Byggnads långsiktiga mål är att ha förtroendevalda i 15 procent av de företag vi har ingått avtal med och att 30 procent av Byggnads medlemmar på något sätt ska vara fackligt aktiva.

”Vi strävar efter att Byggnads närvaro på arbetsplatsen, genom våra förtroendevalda, är tydlig för medlemmarna varje dag och att de märker att inflytandet över arbetet ökar.”

Lagbasutbildning

Årets lagbasutbildning hade fokus på fullmakter, såväl betydelsen av dem som intresset för att åta sig ett förhandlingsmandat och uppdrag via fullmakt.

Byggnads viktiga fackligt förtroendevalda (FFV) på arbetsplatserna

Lagbasar – arbetslagets företrädare på arbetsplatsen.

Skyddsombud (SO, RSO och HSO) – bevakar skydd mot ohälsa och olycksfall i arbetet ute på arbetsplatsen.

MB-ledamöter – ingår i lokala fackliga MB-grupper på arbetsplatsen. Bevakar intressefrågor som faller inom medbestämmandelagen.

Intresset bland deltagande lagbasar var stort. Cirka 80 procent av de som deltog kunde tänka sig att, med mer utbildning, åta sig ett fullmaktsuppdrag.

UVA-möten Plåtföretagen

Byggnads deltog och initierade under året 72 fackliga möten på arbetsplatserna, så kallade UVA-möten i en rikad insats mot Plåtföretagen, för att prioritera de mindre yrkesgrupperna. Det resulterade i ett flertal nyutsedda fackligt förtroendevalda (FFV).

Samtliga regioner fick besök under året och cirka 600 medlemmar fick facklig information. Ett stort antal medlemmar ställde sig positiva till att ta sig an ett uppdrag. Fler än 60 förtroendevalda och 15 skyddsombud utsågs under året.

Arbetsmiljöarbetet

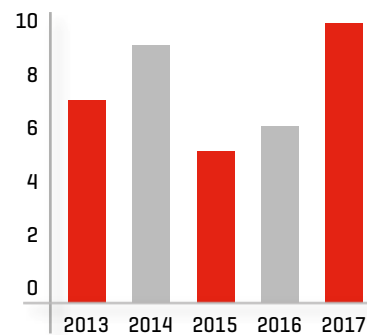
Ett svart olycksår

Arbetsmiljöarbetet var i fokus för hela organisationen under 2017. Byggnads prioriterade att uppnå nollvision i olyckor. Trots det inträffade tio dödsolyckor (6 st/2016) och 3 526 allvarliga olyckor med skador som följd (3 445 st/2016). Därutöver miste en utstationerad byggnadsarbetare livet under året. Det var med andra ord ett svart år.

För att skapa uppmärksamhet kring arbetsmiljöfrågan debatterade Byggnads i både nationella medier och i lokalpress och fick medialt genomslag för frågan. Opinionsarbetet är en betydelsefull del av det viktiga arbetsmiljöarbetet.

Belastningsskador toppade arbetsjukdomarna med drygt 53 procent av de

Femårsdiagram över antal förolyckade byggnadsarbetare

totala arbetssjukdomarna. Tyvärr fortsatte vibrationsskadorna från handhållna maskiner att öka.

Arbetsmiljökonferenser och Arbetsmiljöveckan

Som grund i arbetsmiljöarbetet hålls årligen två arbetsmiljökonferenser där arbetsmiljöombudsmän, regionala skyddsombud och centrala MB-ledamotsrepresentanter som handlägger arbetsmiljöfrågor, deltar. Temat för de två konferenserna var, liksom för arbetsmiljöveckan 2017, ”Vibrerande verktyg och maskiner”.

Tack vare en större kommunikationsinsats uppmärksammades temat både på arbetsplatser och i media. Byggnads skyddsombud gjorde under Arbetsmiljöveckan extra skyddsronder och kontrollerade 1 200 arbetsplatser. Skyddsronderna visade att det fanns brister i skyddet mot vibrationsskador på nio av tio arbetsplatser.

”Skyddsronderna visade att det fanns brister i skyddet mot vibrationsskador på nio av tio arbetsplatser.”

Skyddsombud och RSO

Byggnads hade 3 412 lokala skyddsombud som dagligen under året deltog i arbetet med att förbättra sina arbets-

kamraters arbetsmiljö. Byggnads hade även 108 regionala skyddsombud (RSO) i verksamheten som under året totalt besökte 11 000 arbetsplatser där våra medlemmar arbetar. RSO har till huvuduppgift att aktivera det lokala arbetsmiljöarbetet där det saknas skyddsombud. RSO rekryterar även nya skyddsombud och introducerar dem i uppdraget.

Samverkan kring arbetsmiljön

Centrala arbetsmiljöråd/arbetsmiljökommittéer

Byggindustrin [BCA], Glasindustrin [GCA], Teknikinstallationsavtalet samt Plåtavtalet [CAK].

Deltagande i LO-sammansatta grupper

Miljö- och arbetslivsutskottet [MOA], LOs förbundsgemensamma arbetsgrupp för kemikaliefrågor [LOKE], LOs arbetsgrupp för den regionala skyddsombudsverksamheten [RSO-gruppen], Liftutbildningsrådet, olika samrådsmöten med Arbetsmiljöverket.

Övriga grupper och kommittéer

Svetskommissionen, 6Fs arbetsmiljögrupp, Projektgrupper under IVL [Svenska Miljöinstitutet].

Regionala skyddsombudsutbildningar

Byggnads utbildade regionala skyddsombud under två veckor på våren. Utbildningen omfattade *RSO Skarpt läge* som innehåller olycksfallsutredningar samt *Organisatorisk och social arbetsmiljö* (OSA).

Byggnads höll även utbildningar under RSO-träffar i regionerna. Temat var även här vibrationer samt de skador som dessa för med sig. Även lokalt i landet deltog vi vid en rad utbildningar i ämnet vibrationer. Därutöver deltog vi på flera konferenser om organisatorisk och psykosocial arbetsmiljö, anpassning och rehabilitering.

Twisteförhandlingar

Byggnads genomförde en mängd centrala twisteförhandlingar om anställningsskydd kopplat till rehabiliteringsfrågor av olika slag. Bland annat ingår anpassningsfrågor, omplaceringar och saklig grundbegreppet. Vi deltog även i olika medbestämmandeförhandlingar. På agendan var positioneringstekniker av olika slag i centrum. Twister om arbetsmiljöfrågor hölls, vilka ursprungligen reglerades i arbetsmiljöavtalen.

Utöver detta var Byggnads rådgivande till regionerna i förhandlingar rörande rehabilitering, avsked, kränkande särbehandling, mobbing och trakasserier samt diskriminering.

Försäkringsverksamheten

Byggnads försäkringar är en viktig medlemsförmån som kontinuerligt utvecklas. Medlemsförsäkringarna omfattar skador som inträffat både på arbetet och på fritiden. Det ingår ett efterlevandeskydd och det finns en möjlighet att välja till ytterligare försäkringar. Om arbetsplatsen har kollektivavtal finns dessutom avtalsförsäkringar som täcker vid skada, sjukdom och dödsfall.

Ett stort arbete är att informera medlemmar och potentiella medlemmar om medlems- och avtalsförsäkringarna. I åtta av Byggnads elva regioner genomfördes sådana försäkringsinformationsprojekt under året. Över 15 500 personer nåddes av informationen.

Ett viktigt arbete för Byggnads centralt är också att stötta regionernas handläggare via personliga möten och telefonkontakt. Fler än hälften av regionernas handläggare träffades under året i personliga möten på deras arbetsplatser. Detta arbete fortsätter och ska vara färdigt första kvartalet 2018.

Försäkringskonferens

Byggnads genomförde under hösten en tvådagars försäkringskonferens för

regionernas försäkringshandläggare. Bland annat informerades om LO-TCO rättsskydd och Folksam Rikskundtjänst. Delar av programmet genomfördes gemensamt med Målarnas försäkringshandläggare.

LO-projektet "Ring upp"

LO-projektet *Ring upp* drevs i LO-distrikten Mellan-Sverige och Skåne. Projektet går ut på att en informatör ringer upp medlemmar och gör en genomgång av vilka försäkringar som gäller via avtal och medlemskap i fackförbundet. Byggnads deltog med en informatör från Region Mälardalen.

Det här har vi uppnått

- + Under 2017 stärktes den fackliga organisationen på företagen, bland annat genom utbildning, konferenser och fullmakter.
- + Byggnads skyddsombud gjorde extra skyddsronder och kontrollerade 1 200 arbetsplatser. De visade att det fanns brister i skyddet mot vibrationsskador på nio av tio arbetsplatser.
- + Totalt genomfördes 10 800 arbetsplatsbesök under året, vilket var 800 fler än uppsatt mål.

Utmaning

- Byggnads bedriver ett prioriterat arbete för att nå en nollvision mot dödsolyckor, svåra olycksfall och arbetsrelaterade sjukdomar. Trots det inträffade fler än på många år under 2017. Vi kräver ett högre riskmedvetande hos alla parter.

Bra utdelning

för årets samtliga avtalsområden

Byggnads gick under året till förhandlingsborden med ett mindre antal, men prioriterade och LO-samordnade, yrkanden med hög prioritet på samtliga avtalsområden. Ett av dessa var att få bort låglönekonkurrensen. I de nya avtalen finns nu ytterligare verktyg för att säkra schysta villkor och att kollektivavtalen följs. En betydande framgång var också, utöver höjning av lön och ersättningsnivåer, en rejält förbättrad pensionsavsättning. Vi lyckades även uppnå 40 timmars arbetstidsförkortning per år på Byggnads samtliga kollektivavtal.

Avtalsrörelsen 2017

Avtalsrörelsen 2017 startade redan under senhösten/vintern 2016 med regionala avtalsrådsträffar, rikskonferenser samt behandling av inkomna motioner. Genom att LO-förbunden under året kunde enas om en samordning, stärktes förutsättningarna för alla ingående förbund att nå framgång på bred front.

I början av januari 2017 samlades avtalsrådets ledamöter för ett första sammanträde på Rönneberga Konferens där man enades om de yrkanden Byggnads skulle driva under årets avtalsrörelse. Med det var avtalsrörelsen 2017 igång.

Utöver de framgångar i avtalsarbetet som beskrevs inledningsvis, uppnåddes framgång i ytterligare ett antal frågor på respektive avtalsområden. Läs mer om de nya avtalen 2017; Byggavtalet, Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl, Plåt- och Ventilationsavtalet, Glasmästeriavtalet, Entreprenadmaskinavtalet samt Bemanningsavtalet, på www.byggnads.se.

”Avtalsrörelsen stöttades med kampanjen *Byggnads visar vägen*. Den satte fokus på medlemmarnas yrkes stolthet och samhällsnytta inför förhandlingarna.”

Avtalskommunikation

Avtalsrörelsen stöttades med kampanjen *Byggnads visar vägen*, en vidareutveckling av 2016 års kampanj *Händerna som bygger Sverige*. Den satte fokus på medlemmarnas yrkes stolthet och samhälls-

nytta inför förhandlingarna. Kampanjen var framgångsrik och bidrog till att sätta en god ton för förhandlingsarbetet.

Stort fokus låg också på att stärka den löpande kommunikationen med medlemmar och förtroendevalda. Det skedde framför allt via digitala nyhetsbrev och sms. Den mer arbetsplatsnära kampanjen *Vi delar på kakan*, med kakburkar att ställa ut i byggbodarna, stärkte kommunikationen med medlemmarna.

En betydande framgång i avtalsförhandling var dessutom att det kunde tecknas ett treårigt Byggavtal. Den mest lästa nyheten på www.byggnads.se under året var också Byggnads pådrivande roll i detta treåriga byggavtal som slöts i maj.

Ny- och Ombyggnadslistan

Ny- och Ombyggnadslistorna i Byggavtalet från 1999 reviderades under året efter många års förseningar. Efter intensivt gemensamt arbete kunde parterna

enas om en ny lista, kallad *Ny- och Ombyggnadslistan 2018*. Listan beräknas finnas i tryck i början av 2018 och parts-gemensamma utbildningar kommer därefter att hållas över landet.

Nubyggarna – ger fler unga och nyanlända chansen

Byggnads, Seko, Sveriges Bygginstrumenter och Maskinentreprenörerna inledde 2017 ett gemensamt arbete för att framtidssäkra tillgången till kompetent arbetskraft i byggbranschen. Det ger fler unga och nyanlända chansen att bli byggnadsarbetare. Parterna skrev två avtal kring detta: *Yrkesintroduktionsanställning* respektive *Yrkesorienteringspraktik*. För genomförandet står parternas samverkansorganisationer Bygginstrumenter Yrkesnämnd (BYN), Anpassningsgrupperna och Galaxen Bygg.

Yrkesutbildning

Byggavtalet

Byggnads bidrog, bland annat via BYNs regionala byggyrkesnämnder, med information och service till skolor, arbetsgivare, gymnasieelever och lärlingar som utbildar sig till byggnadsarbetare. De frågor som behandlades och diskuterades under året berörde bland annat utbildning, lärlingsanställningar och utbildningsböcker.

I avtalsrörelsen 2017 enades Byggnads och Sveriges Bygginstrumenter (BI), SEKO och Maskinentreprenörerna (ME), om att återuppta arbetet med ett nytt yrkesutbildningsavtal. Arbetet påbörjades under hösten 2017 med målsättningen att kunna presentera ett förslag till ett nytt avtal våren 2018.

Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl

Arbetet fortsatte med att stärka de regionala ombudsmännen i yrkesutbildningsfrågor. Det finns två utbildningsansvariga i varje region, en från vardera parten, Byggnads och Installatörsföretagen. De svarar för huvuddelen av kontakten med Byggnads medlemmar och presumtiva medlemmar, när det gäller yrkesutbildningsfrågor.

- Cirka 800 utbildningsavtal mellan företag och anställda tecknades under året avseende utbildning/lärlingar.
- Arbetet med att kvalitetssäkra Byggnads VVS-utbildningar till att bli "förstklassiga utbildningar", fortsatte under 2017.
- 54 skolor har per utgången av 2017, utsetts som förstklassiga.

En partsgemensam utbildningsinsats genomfördes under 2017 i hela landet avseende Normtid VVS-ackord. I nästa steg utbildas regionombudsmännen för att kunna föra kunskapen vidare genom regionala utbildningsinsatser.

"Cirka 800 utbildningsavtal mellan företag och anställda tecknades under året avseende utbildning/lärlingar."

Övriga utbildningsinsatser

Byggnads genomförde utöver detta ett antal regionala utbildningsinsatser, avseende: Löneindrivningsprocessen, LAS och rehabiliteringsärenden samt LOs organisationsplan och hantering av gränsdragning mellan LO-förbunden. Regionbesöken var mycket uppskattade och ömsesidigt givande.

Ärendehantering - indrivning

Byggnads hanterade 226 centrala förhandlingar under 2017 mot föregående års 281 stycken. Minskningen gick helt

i linje med målplanen att förbundet, i högre uträkning för dessa ärenden, ska bli en stödande resurs gentemot regionerna. Förbundskontoret hade ett tätt samarbete med regionernas avtalsansvariga och deras handläggare inför, under samt vid förhandlingarnas avslutande. Det resulterade i att allt fler ärenden klarades upp regionalt. Här var även Byggnads två jurister ett stort stöd när förhandlingarna övergick från centrala förhandlingar till processer i domstol.

Byggnads projektanställde under året en handläggare i löneindrivningsärenden och konkursärenden, vilket tidigare handlades av LO-TCO Rättskydd. Syftet var att utarbeta en kvalitetssäkrad arbetsordning och att höja kompetensen internt. På det sättet ökades kostnadseffektiviteten i löneärendehandläggningen.

Hängavtalsförbindelser

Under 2017 tecknade Byggnads 1 185 hängavtal med avtalslösa företag. Utöver dessa tecknades 14 hängavtal med utländska företag. Ett omfattande arbete lades

ner på att uppdatera hängavtalsförbindelsernas utformning så att de blir juridiskt korrekta och att efterlevnaden av avtalen kan följas upp lättare.

Det här har vi uppnått

- + Årets avtalsrörelse innebar förutom höjda löne- och ersättningsnivåer samt flera ytterligare förbättringar på Byggnads samtliga kollektivavtal, också ett verktyg för att säkra schysta villkor och att kollektivavtalen följs.
- + Ny- och Ombyggnadslistorna i Byggavtalet från 1999 kunde äntligen revideras under året efter många års förseningar.
- + Det partsgemensamma arbetet, *Nubyggarna*, för att framtidssäkra tillgången till kompetent arbetskraft i byggbranschen, inleddes under året. Två avtal skrevs inom ramen för detta; *Yrkesintroduktionsanställning* och *Yrkesorienteringspraktik*.

Kunskapslyftet

– ett gemensamt avstamp för Byggnads framtid

På kongressen år 2014 fattades beslutet om att alla i Byggnads ska arbeta efter samma mål och värdegrund, så att vi 2022 ska nå "Ett Byggnads". Ett Byggnads där anställda i organisationen, fackligt förtroendevalda och medlemmar alla samverkar mot samma mål och värdegrund. Kunskapslyftet var en stor satsning för att kunna förverkliga detta. Projektdelen av Kunskapslyftet avslutades under 2017.

Framtidsdagarna 2017

För att knyta ihop säcken och visa vad vi i Byggnads tillsammans åstadkom under projektet, samlades all personal och ett antal förtroendevalda till Framtidsdagarna, i maj 2017. Dagarna kan ses som en avslutning av Kunskapslyftet som projekt och ett gemensamt avstamp för Byggnads framtid.

"Enormt värdefull träff för att behålla entusiasmen kring förändringsarbetet. Innehållet är lika värdefullt som att träffa andra arbetskamrater."

"Så mäktigt att se och förstå hur stora vi är."

"Nyttigt att knyta kontakter."

Kommentarer efter Framtidsdagarna 2017

Kunskapslyftet lever vidare

Insatserna inom Kunskapslyftet omfattade både organisations- och individutveckling. Organisationsmässigt handlade det om styrelseutveckling i regionerna och verksamhetsutveckling eller enhetsutveckling såväl i regionerna som på förbundskontoret.

Kunskapslyftet lever nu vidare som en naturlig del i den ordinarie verksamheten, bland annat på följande sätt:

- All personal som anställs ska gå kursen *Professionell Aktör Byggnads* (PAB), vilken ger en gemensam bas för alla.

Målet med Kunskapslyftet

Målet med Kunskapslyftet var att skapa en organisation med initiativkraftiga och ansvarstagande samt samverkande och ledande anställda och fackligt förtroendevalda. En organisation där alla i Byggnads delar mål och värdegrund.

Det här har vi uppnått

- + Kunskapslyftet som projekt är avslutat och lever nu vidare i Byggnads ordinarie verksamhet.
- + Kunskapslyftet skapade en bättre förståelse och en tydlig riktning mot det övergripande målet *Ett Byggnads*.
- + Framtidsdagarna samlade all personal och ett antal förtroendevalda för att göra ett gemensamt avstamp för Byggnads framtid.

Fortsatt utmaning

- Kunskapslyftet som projekt är avslutat. De kunskaper som uppnåtts är dock viktiga att fortsätta upprätthålla i organisationen.

- Material från utbildningarna finns tillgängligt för all personal att använda i sitt dagliga arbete.
- Kursen *Professionell Aktör* (FFV), som vänder sig specifikt till fackligt förtroendevalda, blev under 2017 en del i Byggnads ordinarie kursutbud.
- Flera verksamhetsutvecklande insatser pågår, såsom ledningsutveckling både gemensamt för hela förbundet och inom regionerna samt *Interpersonal Dynamics Inventory* (IDI), för nyanställda.

Unga Byggare

– hittar sin form

Unga Byggare stötte under sitt andra verksamhetsår på nya utmaningar. Nyhetens behag över organisationens bildande lade sig och en ökad omsättning på aktiva medlemmar blev påtaglig. Återväxt och kontinuitet är en utmaning. Det ställer nya krav på de förtroendevalda i Unga Byggare. Nya rutiner arbetades fram för att lättare få in nya medlemmar i arbetet och organisationen utvecklades, trots utmaningarna, i en positiv riktning i de flesta delarna av landet.

Syftet med Byggnads ungdomsverksamhet är att organisera unga medlemmar. Byggnads ungdomsverksamhet ska stärka kollektivet genom utbildning och engagemang. För att få mer inflytande och makt över ungas arbetsliv och vardag krävs en engagerad och aktiv ungdomsorganisation. Byggnads hade vid årets slut cirka 30 000 unga medlemmar som har möjlighet att engagera sig i Unga Byggare.

Ungdomsverksamheten är uppbyggd kring tre ledord: Organisera, Stärka (individ och kollektiv) och Aktivera.

Ungdomskonferensen

Årets ungdomskonferens genomfördes på Rönneberga Konferens under fyra dagar i augusti. Över 80 ungdomar och internationella gäster deltog. Olika workshops och föreläsningar stod på programmet, bland annat om kongressarbete, organisering och arbetarrörelsens framtidsfrågor.

Parallellt på Rönneberga höll Elektrikerförbundet och Målarförbundet sina ungdomskonferenser. Ett flertal aktivi-

teter genomfördes gemensamt för att stärka det tvärfackliga samarbetet. Ungdomskonferensen var mycket uppskattad av deltagarna.

Centrala ungdomskommittén (CUK)

Under året hade den centrala ungdomskommittén tre fysiska möten och fem videomöten där man planerade den löpande verksamheten. Kommittén höll kontinuerlig kontakt för att samordna aktiviteter och stötta varandra i det fackliga arbetet. Under året byttes ett flertal ledamöter ut i kommittén, vilket försvårade arbetet något. Detta resulterade även i något lägre aktivitet när det gäller gemensamma kampanjarbeten, till exempel avseende sänkt arbetstid och arbetsmiljökampanjer. CUKs ordförande är adjungerad i Byggnads förbundsstyrelse.

Skolinformation

För första gången sedan 2013 genomfördes under året en central skolinformatorshandledarutbildning. I tre dagar träffades 21 blivande skolinformatorshandledare på Rönneberga. Under utbildningen gick man igenom nytt skolinformatorsmaterial, nya riktlinjer för skolinformationen och hur arbetet planeras regionalt. Det skapades även ett inrapporteringsystem för att få en bättre och mer övergripande bild av hela skolinformationsverksamheten i landet.

Byggnads deltog även i Skolverkets nationella programråd för bygg.

Sociala medier

Unga Byggare fortsatte under året satsningen på sociala medier. Den centrala webbsidan gick från 2 653 till 3 309 gillamarkeringar och nådde ut till 246 349 personer under året. Ett satirinlägg rörande skattefiffel från Svenskt Näringslivs ordförande var det inlägg som under året gick bäst och nådde 37 494 personer.

År 2017 var mer utmanande gällande sociala medier än beräknat. Den lägre spridningstakten och långsammare ökningen berodde framför allt på en lugn avtalsrörelse och ett mer försiktigt tillvägagångssätt från Unga Byggare centralt. Satsningen på sociala medier fortsätter under 2018. Målet är att den 31 december 2018 ha minst 4 000 gillamarkeringar på Facebook.

I slutet av 2017 påbörjades en satsning på Instagram där varje CUK-representant har en veckas "take over" av det centrala kontot för att synliggöra det vardagliga arbetet i Unga Byggare.

“Unga Byggare fortsatte under året satsningen på sociala medier. Den centrala webbsidan gick från 2 653 till 3 309 gillamarkeringar och nådde ut till 246 349 personer.”

Det här har vi uppnått

- +** Byggnads hade vid årets slut ca 30 000 unga medlemmar som har möjlighet att engagera sig i Unga Byggare.
- +** Unga Byggare engagerar sig lokalt, regionalt och centralt och är med och påverkar förbundet. De unga är en naturlig röst i samhället och syns bland annat i sociala medier.

Fortsatt utmaning

- Utveckla rutiner och arbetsätt som tryggar återväxt och kontinuitet bland Unga Byggares engagerade medlemmar.

En byggbransch för alla

– där alla får möjlighet att växa

Arbetet för ökad jämställdhet och mångfald var fortsatt prioriterat under året. Viktiga delar var kampanjen *Stoppa Machokulturen* som uppmärksammar diskriminerande attityder inom byggbranschen samt det nystartade projektet *En byggbransch för alla*. Projektet ska ge fler chansen att öka sin yrkeskunskap med målet att skapa arbetsplatser där alla ges möjlighet att växa i sina yrkesroller.

En byggbransch för alla

Projektet handlar om att förbättra jämställdheten mellan kvinnor och män såväl som att göra arbetet mer tillgängligt för personer med olika funktionsnedsättningar och motverka rasism och andra typer av diskriminering. Projektet, som involverar anställda i 40 små och medelstora företag i Stockholms län handlar om att stärka de anställdas yrkeskunskap och främja företagans möjlighet att konkurrera med kompetens och schysta villkor. Många av deltagarna saknar svenska yrkesbevis, trots ofta lång erfarenhet inom yrket. Det leder till lägre lön och sämre möjlighet till långsiktig anställning.

För många av deltagarna är målet att få ett svenskt yrkesbevis. Andra vill bättra på sina kunskaper inom specifika områden, som till exempel arbetsmiljö eller ritningsläsning.

Under 2017 genomfördes en kartläggning av företagans kompetensbehov och anställdas önskemål om utbildning. Under vintern och våren 2018 kommer utbildningar upphandlas och de första deltagarna kommer att påbörja sin kompetensutveckling.

Alla företag som medverkar ska få professionell handledning i att lära sig arbeta aktivt mot diskriminering. Intresset för utbildning inom detta område har varit högt efterfrågat bland de medverkande företagen. I en enkätundersökning svarade en majoritet av de anställda att utbildning i jämställdhet och likabehandling är "intressant"

eller "mycket intressant". Föreläsningar om attityder och värderingar kommer att hållas för både företagans ledning och anställda.

"Det handlar om att förbättra jämställdheten mellan kvinnor och män såväl som att göra arbetet mer tillgängligt för personer med olika funktionsnedsättningar och motverka rasism och andra typer av diskriminering."

Hållbarhet och kompetens för framtiden

Projektet kommer också att erbjuda deltagarna utbildning i energieffektivt byggande. Målet är att på varje företag utbilda handledare som i sin tur kan föra vidare kunskapen till kollegor på arbetsplatserna. Kunskaper i energieffektiva och hållbara byggmetoder förutspås bli

Projektet En Byggbransch för alla är en stor satsning för att, genom stärkt yrkeskunskap, förbättra jämställdheten samt motverka rasism och andra typer av diskriminering inom branschen.

En byggbransch för alla

I december 2016 beslöt Svenska ESF-rådet att stödja Byggnads projektidé *En byggbransch för alla* med en budget på 35 miljoner kronor.

Projektets bedrivs i samverkan mellan Byggnads Stockholm-Gotland och förbundskontoret och kommer att pågå fram till 2021. På sikt hoppas Byggnads kunna få finansiering för liknande verksamhet också i andra regioner.

För mer information:
www.enbyggbranschforall.se och Facebook.

allt mer efterfrågade på arbetsmarknaden i takt med att nya krav på detta ställs vid upphandlingar. Utbildningen stärker deltagarnas ställning på arbetsmarknaden.

En målsättning är också att deltagarnas möjligheter att möta byggbranschens digitalisering ska öka med hjälp av kunskap. Bland annat genom grundläggande utbildning i nya digitala verktyg, till exempel BIM (byggnadsinformationsmodellering), som när de används rätt förbättrar arbetsmiljön och minskar byggkostnader samt byggbranschens klimatpåverkan.

**DU BEHÖVER VÄL INTE
VARA PAPPALEDIG?
DU HAR JU EN FRU.**

En jämställd byggbransch

Kampanjen *Stoppa Machokulturen* som genomförs med Byggcheferna, för att förändra diskriminerande attityder i byggbranschen, gick under hösten in i sin sista fas. Fokus låg på arbetsgivaransva-

ret och diskrimineringslagstiftningen. Med rubriken "Vi skäms!" publicerades annonser i branschpress och en broschyr skickades till 3 500 arbetsgivare.

#metoo

Under oktober-november bidrog #metoo-upproppen till att kampanjen *Stoppa machokulturen* fick en extra stor medial uppmärksamhet. Johan Lindholm, Byggnads kvinnliga nätverk (NÄTA) och flera regionsordföranden kommenterade hur sexuella trakasserier måste bort från arbetsplatserna.

"Pussy hats"

För att uppmärksamma Internationella kvinnodagen, den 8:e mars, bar Byggnads styrelse "pussy hats" i solidaritet med alla kvinnor som valt byggbranschen. Aktiviteten fick stor uppmärksamhet i både press och sociala medier och bilden på styrelsen blev viral. Facebook-inlägget är med sina över 200 000 visningar årets mest spridda inlägg.

Under våren debatterade Byggnads mot sexistiska budskap på studentflaken.

Unga NÄTA-medlemmar samlades under Ungdomskonferensen på Rönneberga konferens.

Vid politikerveckan i Almedalen genomfördes ett seminarium samt en poddstafett inom ramen för kampanjen *Stoppa Machokulturen*. Ett 80-tal gäster diskuterade även ämnet i Byggnads ambulering samtalssoffa. Soffan nominerades till "Hetast i Almedalen" för andra året i rad.

Här diskuterade Brit Stakston, VD Blank Spot Project, Martin Schibbye, chefredaktör Blank Spot Project och Helene Brinkenfeldt, verksamhetschef Missing People Sweden, hur framtidens folkrörelser kan tänkas se ut.

Nätverket för kvinnliga byggnadsarbetare (NÄTA)

NÄTA är en gemensam mötesplats för tjejer i byggbranschen som arbetar för att stötta och stärka varandra. Stygruppen genomförde tre möten under året. Carina Johansson lämnade gruppen för

studier. Två nya representanter valdes in; Isabell Lundberg från Norrbotten och Stephanie Olsson från Väst.

NÄTA-konferensen

I maj hölls den årliga konferensen på Rönneberga Konferens med 66 personer från hela landet. Fokus under dagarna låg på kongressarbete, antidiskriminering och fackliga grundvärden. Konferensen var mycket uppskattad av deltagarna.

Det här har vi uppnått

- + Byggnads var fortsatt framgångsrik i kampanjarbetet för att öka uppmärksamheten mot machokulturen inom byggbranschen.
- + Bra start för Byggnads mångfaldsprojekt *En byggbransch för alla*.
- + Byggnads hade 1 389 kvinnliga medlemmar 2017. Det innebär att andelen ökade under året från 1,2 % 2016 till 1,3 %.

Fortsatt utmaning

- Att arbeta för en byggbransch där alla ges möjlighet att växa i sina yrkeskarriärer är en stor utmaning som kräver ett fortsatt målmedvetet arbete.

Byggnads i politiken

– ett nödvändigt påverkansarbete

Få branscher är så beroende av politiska beslut som byggbranschen. Byggnadsarbetarna styrs nästan helt av politiska beslut. Bostäder, skolor, sjukhus, vägar och annat som ska byggas beslutas om i riksdag, landsting och kommunala byggnadsnämnder. Om byggnadsarbetarna ska kunna påverka tillgången på arbete måste vi vara med och påverka politiken.

Samarbetet inom 6F

Det facklig-politiska arbetet präglades under året av Socialdemokraternas kongressår samt förberedelser inför valåret 2018. Huvuddelen av detta arbete sker inom 6F-samverkan, men också tillsammans med LO samt med Socialdemokraterna.

6F – fackförbund i samverkan

Består av Byggnads, Elektrikerna, Fastighets, Målarna och SEKO.

Valplan inför valet 2018

6Fs arbetet med att ta fram en valplan inför valet 2018 inleddes i början av 2017 med att den facklig-politiska gruppen möttes. SIFO anlätades för att göra en intern opinionsundersökning bland 1000 av 6Fs medlemmar. Utifrån resultaten från opinionsundersökningen, slogs valets tre huvudfrågor fast: Ordning och reda, jobb samt välfärd. Valplanen satte målet om 100 000 samtal med 6Fs medlemmar inför valet. I slutet av året tillsattes en intern valledning.

”Utifrån resultaten från opinionsundersökningen, slogs valets tre huvudfrågor fast: Ordning och reda, jobb samt välfärd.”

Socialdemokratiska partikongressen

6Fs facklig-politiska grupp samordnade förberedelser inför den socialdemokratiska kongressen i april. Sju motioner från 6F skickades in. Samtliga bifölls av en eller flera arbetarekommuner. S-kongressen kan därmed sammanfattas som en liten framgång.

I frågor som rör investeringar och välfärd yrkade bland andra 6F på en tydligare ton från Socialdemokraterna inför valåret 2018, vilket uppnåddes. Kongressen landade också i en liknande linje som LO-kongressen antog kring frihandelsfrågorna. Socialdemokraterna biföll även frågan om att allmännyttan bör ta ett större ansvar för bostadsförsörjningen och att Norrbottniabanan ska bli av.

Samarbete med LO och Socialdemokraterna

Den organisatoriska delen av den facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna skedde i huvudsak genom LOs facklig-politiska arbetsgrupp (fack-pol) där oftast Socialdemokraterna var representerade.

Vid sidan av fack-pol gruppen startades under året en grupp för LOs och förbundens valledare med representanter från 6F.

Socialdemokraterna

Under 2017 startades Socialdemokraternas Fackliga Utskott (SFU) upp igen, efter att utskottet varit pausat sedan 2015.

6F träffade återkommande de samverkande fackförbundens riksdagsledamöter. Under våren arrangerades en träff med den socialdemokratiska fackliga studiegruppen i riksdagen.

Regional samverkan

På regional nivå sker samverkan genom partidistriktens facklig-politiska utskott, LO-distriktet och vår 6F-gemensamma regionala samordning. Den 17 mars och 1 maj gjorde en majoritet av 6F-distriktet gemensamma aktiviteter, i vissa fall

med LO som huvudarrangör. Den regionala verksamheten i regionerna ökade under verksamhetsåret. Tre videomöten samt en fysisk träff hölls under året. 6F besökte 17 partidistrikt.

Facklig-politiska utbildningar

Under hösten genomfördes Facklig-politisk grundutbildning (fack-pol) i Göteborg och under våren en i Skellefteå. Målsättningen var fyra grundutbildningar men två fick ställas in på grund av för få anmälda.

6F höll även en uppskattad värdegrundsbildning under året.

Under valåret 2018 kommer LO ta det stora ansvaret för utbildningsverksamheten och erbjuda ett stort antal vinnal-utbildningar runt om i landet.

De sju deltagarna från Byggnads vid årets Bommersviksakademien. Från vän: Claes Danell, Martin Hallingström, Fredrik Jämtin, Pontus Franzen, Björn Petersson, Oskar Josefsson och Karl Paine Huenupi.

Bommersviksakademien samlar framtidens ledare

Bommersviksakademien är en mötesplats för fördjupning kring värderingar och politik, men också för ökad kunskap om metoder för att bilda opinion och bygga organisation utifrån arbetar-

rörelsens idéer. Bommersviksakademien ska bidra till att skola nästa generation ledare i arbetarrörelsen och vara en mötesplats för framtidens facklig-politiska samverkan. Målgruppen är personer i åldrarna 25-35 som har visat lämplighet för ledarroller inom arbetarrörelsen. I årets uppsättning av Bommersviksakademien hade 6F-förbunden 12 deltagare, varav sju från Byggnads.

Medial uppmärksamhet

De politiska frågorna som kommunicerats mest under året var också de mest "byggbranschnära". Byggnads fick stort

"Byggnads fick stort genomslag för debatt och påverkan kring utstationeringsdirektivet, Lex Laval och Byggnads kampanj *Ordning och reda i byggbranschen.*"

genomslag, både i media och bland medlemmar, för debatt och påverkan kring utstationeringsdirektivet (om lika lön och rättigheter oavsett var man arbetar), Lex Laval (ett avtal som inskränkte facketts rättigheter men som Byggnads var med om att riva upp) och Byggnads kampanj *Ordning och reda i byggbranschen.*

Det här har vi uppnått

- + Välfärdspolitik och investeringar får tack vare 6Fs påverkansarbete en högre prioritet i Socialdemokraternas valarbete inför valet 2018.
- + 6Fs tre huvudfrågor inför riksdagsvalet 2018 slogs fast: Ordning och reda, jobb samt välfärd.
- + Under året nådde vi ut medialt med flera viktiga facklig-politiska frågor.

Fortsatt utmaning

- Byggnads och Byggnads medlemmar ska vara en fortsatt stark röst i den politiska debatten.

Byggnads en stark part i det internationella arbetet

2017 var ett framgångsrikt år för Byggnads internationella arbete. Det globala bygg- och träfacket *Building and Wood Workers' International (BWI)*, antog det svenska arbetet med att stoppa machokulturen som en global kampanj. Viktigt var också att FIFA och Qatar under året erkände att mänskliga rättigheter i byggnationen vid fotbolls-VM är respektive organisations och lands ansvar, vilket den globala kampanjen *Fair Play – för alla lag* drivit.

Utöver dessa framgångar fortsatte Byggnads att växla upp den internationella verksamheten. Fokus för året var att integrera fler i arbetet för att binda samman vårt nationella arbete med det internationella.

Nordiskt och europeiskt samarbete

De svenska bygg- och träfacken (SBTF) fortsatte att utveckla sin samverkan under 2017. SBTF var drivande i att utveckla nya arbetssätt inom samtliga internationella federationer. *Nordiska Federation för Byggnads- och Träarbetare (NBTF)* lade under året ner sitt sekretariat men samarbetet i federationen fortsätter på andra plan. Våra nationella utmaningar hänger intimt samman med de politiska utmaningar som kommer från EU. Därför är det viktigt att NBTF också utvecklas för att gemensamt i Norden kunna bemöta dessa, både i vardagsarbetet på hemmaplan och i det politiska arbetet i EU och globalt.

Aktivt påverkansarbete inom EBTF

Inom *Europeiska Byggnads- och Träarbetarefederationen (EBTF)* bedrev Byggnads ett aktivt påverkansarbete både på plats i Bryssel och i Sverige när det gäller pågående EU-förhandlingar som påverkar oss. En viktig fråga var de pågående förhandlingarna om att ändra det så kallade utstationeringsdirektivet. Här arbetar EBTF för att EU-regelverket ska ge möjlighet till reell likabehandling av alla arbetstagare, både svenska och utländska. På det sättet kan det regelverk slopas som infördes genom Lex

Laval och som innebar begränsade möjligheter att kräva kollektivavtal genom stridsåtgärder.

”Inom EBTF bedrev Byggnads ett aktivt påverkansarbete både på plats i Bryssel och i Sverige när det gäller pågående EU-förhandlingar som påverkar oss.”

Mycket tid tog också EU-kommissionens förslag om ett tjänstepass för företag. Inom EBTF menar vi att förslaget inte har någon funktion, utan istället riskerar att underlätta för de företag som inte vill följa rådande regelverk i de olika

EU-länderna. Kommissionen lade fram förslaget och förhandlingar påbörjades trots att både den europeiska arbets- tagar- och arbetsgivarsidan i byggbranschen samfällt avstyrkte förslaget.

Under året lyftes äntligen de sociala frågorna fram inom EU. Bland annat genom antagandet av en så kallad ”social pelare” som lyfter fram 20 viktiga principer och rättigheter som behövs för att arbetsmarknader och välfärdssystem ska vara rättvisa och välfungerande. Dessa behövs som motvikt till det fokus som ligger på konkurrens- och företagsvillkor inom EU.

Nya initiativ på arbetsmarknadsområdet innebär dessvärre ofta utmaningar ur ett svenskt perspektiv. De fungerar sällan väl med den svenska modellen, där vi genom kollektivavtal reglerar löner och andra villkor för arbetstagare. I andra länder vill man ofta peka ut myndigheter som ansvariga för samma frågor.

Byggnads ordförande Johan Lindholm deltag tillsammans med inbjudna skyddsombud i inspektionerna av VM-arenabyggena och boendevillkoren i Qatar.

Under året fortsatte frihandelsavtalen och dess innehåll att vara ett viktigt ämne. Byggnads, tillsammans med övriga 6F-förbund, var drivande med att förhindra att avtalen innehåller permanenta organ för att fatta beslut i investeringstviser. Sådana kan nämligen åsidosätta mänskliga och fackliga rättigheter eller hota miljö och klimat på arbetares eller konsumenters bekostnad. Frihandel är i grunden bra och obefogade tullar och andra handelshinder måste motverkas.

”Det ska vara rättvisa löner och schysta villkor för alla.”

Globala samarbeten

Byggnads fortsatte det internationella fackliga samarbetet för att organisera och stärka byggnadsarbetares villkor och rättigheter över nationsgränserna. Det ska vara rättvisa löner och schysta villkor för alla. Genom svenska biståndsmedel gav Byggnads stöd åt BWIs arbete med utvärdering, strategisk planering och förankring av en ny global strategi för att arbeta mer effektivt mot dessa mål.

Byggnads och SBTF-förbunden fortsatte under året att stödja utvecklingen av fackföreningar i Afrika, Asien, Latinamerika och Östeuropa.

Facklig framgång i Qatar

Tillsammans med BWI, fortsatte även påverkansarbetet för att få FIFA och Qatar att förstå och ta sin del av ansvaret för fackliga och andra mänskliga rättigheter i byggnationerna av VM-arenorna. Arbetet, som pågått sedan 2007, innehöll två höjdpunkter under året. Den ena var att FIFA erkände att man inte tagit ansvar för de mänskliga rättigheterna i anbudsprocessen för värdskapet av VM och inför byggnationen av fotbolls-VM 2018 och 2022. Den andra höjdpunkten var att Qatar undertecknade ett samverkansavtal med ILO som lägger grunden för att implementera de grundläggande fackliga rättigheterna i landet och att utrota det slaviska ”Kafala-systemet”.

Under november månad deltog Byggnads i inspektionerna av VM-arena-byggena och boendevillkoren i Qatar. Till inspektionerna hade Byggnads bjudit med skyddsombud från Skanska

och Veidekke som på plats kunde bidra med att säkerställa bra arbets- och boendemiljö för de migrerande byggnadsarbetarna. Det var ett viktigt steg i Byggnads arbete för att involvera fler av förbundets och regionernas resurser i det internationella fackliga arbetet samt för att öka förståelsen för fackligt arbete över gränserna. Detta arbete kommer Byggnads tillsammans med SBTF fortsätta att prioritera och utveckla under kommande år.

Inspektion i Ryssland av VM-arenorna

Under året genomförde BWI ett antal inspektioner i Ryssland av de pågående byggnationerna av VM-arenorna för fotbolls-VM 2018. Byggnads och SBTF hade även där svenska skyddsombud på plats. Vi bedrev också ett opinionsarbete för att sätta fokus på exploateringen av migrantarbetare kopplat till VM. Tillsammans med BWI och ryska byggnadsfacket kunde användandet av Nordkoreanska slavarbetare avslöjas. Det satte ytterligare fokus på att FIFAs uppföljning på det här området inte är tillfredsställande. Arbetet i Ryssland fortsätter inför fotbolls-VM 2018.

Byggnads gav under året fortsatt stöd till byggnadsfacket i Sydkorea och lade speciellt fokus på byggnationerna inför vinter-OS 2018. Trots att Sydkorea bytte president under året, sitter fackliga förtroendevalda fortfarande arresterade i väntan på rättegång. Byggnads uppvakade, tillsammans med SBTF, Sydkoreas president med protestbrev.

”BWI-kongressen valde en historiskt stor andel kvinnor till världsstyrelsen. Sex av tio valbara platser från världsrådet innehas nu av kvinnor.”

BWIs världskongress

Byggnads och SBTF-förbunden deltog med en delegation på BWIs fjärde kongress, som genomfördes i Durban, Sydafrika. Byggnads delegation var förstärkt med kvinnliga och unga deltagare. De bidrog till att fokus på deras frågor fick ett stort utrymme på kongressen. Jämställdhet och unga kommer att vara i fokus även under den

kommande kongressperioden. I Durban antogs en ny global strategi för åren 2018-2021 som genomarbetats under ledning av Byggnads ordförande de senaste två åren. Strategin kommer nu att integreras i alla BWI-förbund och regioner, även i Byggnads.

BWI-kongressen beslutade även att anta en global ”stoppa machokultur-kampanj”. Den bygger bland annat på Byggnads kampanj samt SBTF-förbundens pågående jämställdhetsarbete. Kongressen valde en historisk stor andel kvinnor till världsstyrelsen. Sex av tio valbara platser från världsrådet innehas nu av kvinnor.

Under BWI-kongressen antogs en ny global strategi.

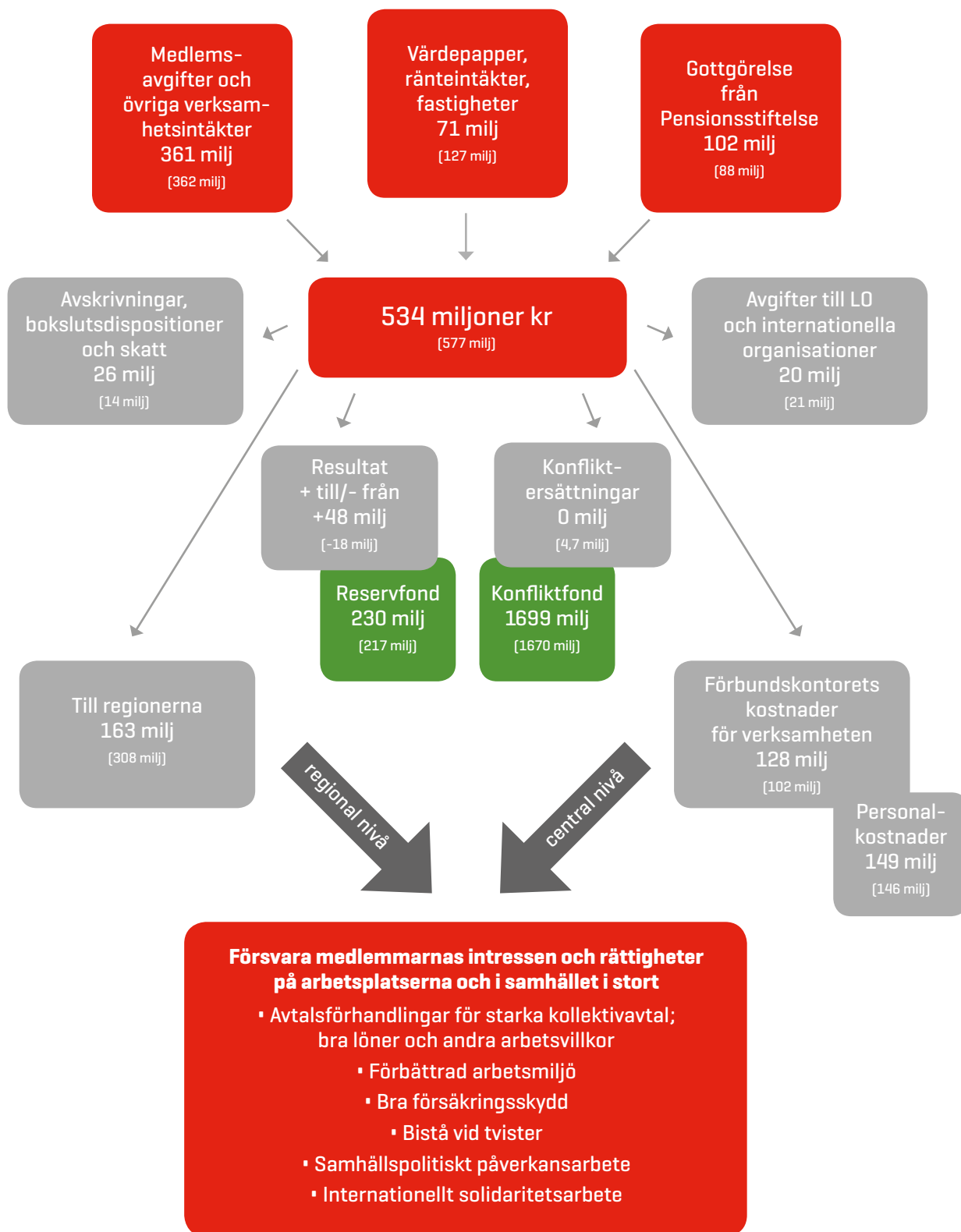
Det här har vi uppnått

- +** Genom den globala kampanjen Fair Play, erkände FIFA och Qatar att de har ansvar för att mänskliga rättigheter respekteras i byggnationen av fotbolls-VM 2022.
- +** Qatar tecknade avtal med ILO vilket resulterade i de första stegen kunde tas mot att utrota det moderna slaveriet i landet, kallat Kafala-systemet.
- +** Det globala jämställdhetsarbetet var framgångsrikt. Byggnads bidrog till att små men viktiga steg togs.

Fortsatta utmaningar

- Fortfarande gäller mycket dåliga arbets- och boendeförhållanden för migrantarbetare runt om i världen, bland annat på byggen i Qatar och Ryssland.
- Utmaningen kvarstår med att nå ut till och organisera utstationerad arbetskraft för att försvara svenska arbetsvillkor och kämpa för rättvisa löner och villkor.

Så här användes förbundets resurser 2017

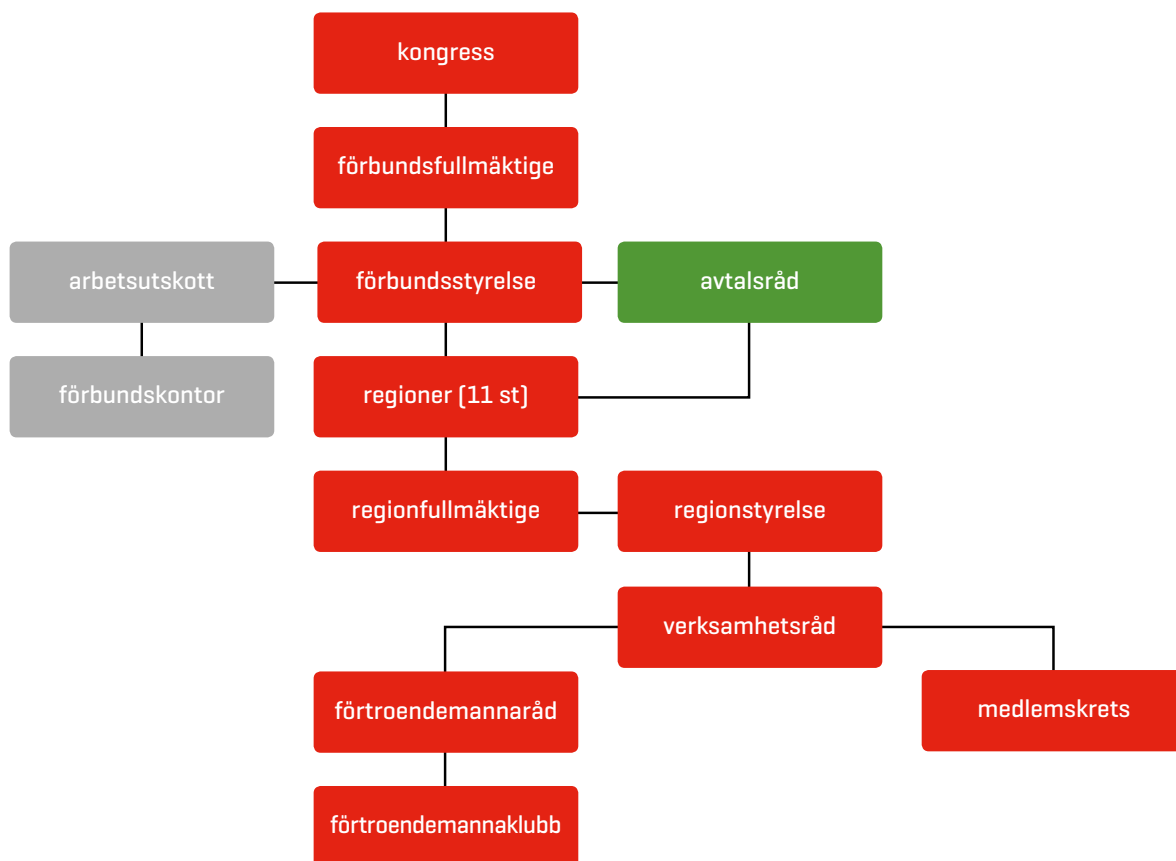

2016 års siffror inom parentes.

Byggnads **organisation**

Byggnads demokratiska organisation

Byggnads uppgift är att företräda medlemmarna för att de ska ha det bra och få det bättre på arbetsplatsen men också i samhället. Det görs genom att många aktiva medlemmar i Byggnads arbetar tillsammans och driver byggnadsarbetarnas intressen. Medlemmarna är Byggnads. Medbestämmandet på Byggnads är organiserat enligt schemat ovan.

Kongress

Kongressen är förbundets högsta beslutande instans. Den behandlar och beslutar om förbundets långsiktiga verksamhet och hålls vart fjärde år. År 2018 hålls den nästa gång. På kongressen är alla regioner representerade. Ombuden utses av regionfullmäktige. Kongressen väljer förbundsledning och förbundsstyrelse samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige som är förbundets högsta beslutande organ mellan kongresserna.

Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige sammanträder varje år det inte är kongress. Ledamöterna godkänner föregående års verk-

samhet samt fattar beslut om verksamhetsmål och budget för kommande år.

Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen sammanträder en gång per månad och beslutar om den löpande verksamheten.

Förbundsstyrelsens arbetsutskott träffas varje vecka och bereder bland annat ärenden till styrelsen.

Avtalsråd

Avtalsrådet består av 81 ledamöter som är valda av regionerna. Rådet har en rådgivande funktion som diskuterar krav inför och under avtalsrörelser samt tar ställning till avtalsförslag.

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är högsta beslutande organ för Byggnads elva regioner. Ledamöterna väljs av regionernas totalt 205 medlemskretsar. Regionfullmäktige väljer regionstyrelse, som tillsammans med personalen på respektive region, ansvarar för regionens löpande verksamhet.

Arbetsutskott

De fyra kongressvalda funktionärerna; förbundsordförande, andre förbundsordförande, förbundssekreterare och avtalssekreterare, utövar tillsammans med en HR-chef, ledarskapet för förbundet på förbundskontoret.

Förbundsfullmäktige

Organisering – fortsatt prioriterat mål

Förbundsfullmäktige sammanträder varje år som det inte är kongress och är då förbundets högsta beslutande organ. Det ordinarie förbundsfullmäktigesammanträdet hölls på Clarion Hotel, Arlanda, den 17 maj. Ombuden på förbundsfullmäktige var förbundsstyrelsens ledamöter, samtliga regionordföranden, ombud som valdes på 2014 års kongress samt ett antal suppleanter för de ordinarie ombuden som hade förhinder. Totalt var det 52 röstberättigade ombud. Dessutom deltog förbundets revisorer, valberedningen, förbundskontorets enhetschefer och några av förbundets anställda.

Till ordförande för förbundsfullmäktiges sammanträde valdes Magnus Cato, Byggnads Öst och Tomas Emanuelsson, Byggnads Väst.

Ledamöternas uppgift är att godkänna föregående års verksamhet samt fatta beslut om verksamhetsmål och budget för kommande år. Utöver dessa punkter på dagordningen fastställde förbundsfullmäktige storleken på gemen-

sam resurs för 2018. De fastställde även en ny ledamot i valberedningen och en ny ledamot i förbundsfullmäktige samt tog beslut om kongressens arbetssätt för 2018.

Prioriterade mål 2017

Förbundsfullmäktige beslöt att förbundets prioriterade mål även för 2018 ska vara organisering.

Följande delmål sattes upp:

- Minst 150 åtagna förhandlingsmandat via fullmakt.
- Öka medlemsantalet med 3 596 medlemmar.
- Utse minst 250 nya fackligt förtroendevalda i små och medelstora företag (upp till 50 anställda).
- Genomföra minst 15 000 arbetsplatsbesök i små och medelstora företag.

Rapporter lämnades om Kunskapslyftet, Kongressuppföljning 2014-2018, Avtalsrörelsen 2017, Budgetberedningen, Byggnads internationella arbete och Löner med mera för centralt och lokalt anställda funktionärer.

Förbundsstyrelsen

Medlemsnyttan i fokus

Förbundsstyrelsens ledamöter

Överst från vänster:

Fredrik Öberg (ungdomsrepresentant), Jan Andersson, Lars Hildingsson, Torbjörn Hagelin, Johan Lindholm.

Rad 2 från vänster:

Joakim Lindholm, Jonas Sjöberg, Lars Holmström, Morgan Nyberg, Kenneth Svård, Patrik Östberg.

Sittande från vänster:

Jim Sundelin, Kim Söderström, Thomas Rolén, Magnus Cato, Tomas Emanuelsson.

Förbundsstyrelsen leder det löpande arbetet enligt förbundets stadgar och beslut som fattats av kongress och förbundsfullmäktige. Styrelsen består av representanter från förbundskontoret, de elva regionerna samt en adjungerad ungdomsrepresentant.

Byggnads förbunds kontor representerades av de fyra kongressvalda funktionärerna; förbundsordförande, andre förbundsordförande, förbundssekreterare och avtalssekreterare samt därutöver Byggnads HR-chef. Regionerna representerades av de elva ordförandena för respektive regionstyrelse.

Under 2017 hade förbundsstyrelsen 13 protokollförda sammanträden. Förutom avtalsfrågor och andra sedvanliga frågor, handlade förbundsstyrelsesammanträdena om hur vi kan utveckla Byggnads och därigenom få fler medlem-

mar. Arbetet med förberedelserna inför kongressen 2018 var ett annat viktigt område för styrelsen under året.

Förbundsstyrelsen genomförde även två träffar med samtliga regioners avtalsansvariga, kassörer samt ordförande. Syftet med dagarna var att arbeta effektivare som "Ett Byggnads" samt att ytterligare öka förståelsen mellan regioner och förbunds kontor.

Andra beslut som togs under året var bland annat; föreslå kongressen att erbjuda medlemmarna att teckna juristförsäkring, regionsamverkan avseende

avtalsteckning för utländska företag tillhörande den Europeiska unionen och EES, utveckling av medlemscentret Byggnads Nu, Målplan för 2018 samt ett flertal ansökningar om medel från den ekonomiska resursen.

Kontinuerliga rapporter har lämnats om: Organisering, HR-frågor och ungdomsfrågor.

Styrelsen fortsätter att förändra sitt arbetssätt, att arbeta mer strukturerat och med gemensamma mål för "Ett Byggnads".

Ledamöterna i förbundsstyrelsen var även styrelse i Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond.

Byggnads kulturstipendiater

Byggnads kulturstipendium delades 2017 ut till 17 personer inom vitt skilda kulturyrtringar. Stipendiaterna, som valdes ut fick ta emot 15 000 kr var av förbundsordförande Johan Lindholm och statsminister Stefan Löfven.

Stipendiet delades ut första gången 1966 av Olof Palme, som var stipendienämndens förste ordförande.

Läs mer om årets stipendiater och stipendienämndens motiveringar på www.byggnads.se/kulturstipendium

Enheter på förbundskontoret

Förbundskontoret stödjer regionerna och företräder medlemmarna i centrala frågor. Byggnads förbunds kontor består av ledningsstab, enheterna; organisation, avtal, kommunikation och medlemscentret Byggnads Nu samt tidningen Byggnadsarbetaren och den juridiskt fristående a-kassan.

Ledningsstaben

Ansvarsområden: Verkställer kongressens och förbundsstyrelsens beslut och leder arbetet på förbundskontoret, håller i strategiska ekonomi- och personalfrågor, internationell verksamhet samt fastighetsförvaltning.

Organisationsenheten

Ansvarsområden: Organisering, förtroendemannaorganisationen, utbildningsfrågor, försäkringsfrågor, arbetsmiljö, yrkesutbildning samt IT-frågor.

Avtalsenheten

Ansvarsområden: Avtalar medlemmars löner och arbetsvillkor, utvecklar kollektivavtalens utformning, genomför tvisteförhandlingar samt tar fram lönestatistik.

Kommunikationsenheten

Ansvarsområden: Omvärldsbevakning, intern och extern kommunikation, marknadsföring, press, hemsida samt sociala medier.

Byggnads Nu

Ansvarsområden: Avlasta regionerna genom att erbjuda medlemmar ökad tillgänglighet med enhetlig service och information per telefon och mejl.

Byggnadsarbetaren

Ansvarsområde: Vara en självständig tidningsredaktion som bevakar byggbranschen ur arbetstagarnas perspektiv. Läs mer på sid 29.

A-kassan

Ansvarsområde: Svara för a-kassefrågor avseende anställda byggnadsarbetare samt anställda och företagare inom måleriyrket, t ex målare, billackerare och industrilackerare i Sverige. Läs mer på sid 30.

Ledningsstab

Organisation

Avtal

Kommunikation

Medlemscenter

Byggnadsarbetaren

A-kassan

Tidningen Byggnadsarbetaren

Högt läsvärde – i tidningen och på webben

Tidningen Byggnadsarbetaren är Byggnads medlemstidning. Den är en självständig tidning som bevakar byggbranschen, arbetsvillkor och facket från medlemmarnas perspektiv. Tidningen följer läsarna i deras vardag, förmedlar nyheter, gör tester och, om så behövs, granskar förbundet. Tidningen utkom med 14 nummer under 2017, hade daglig utgivning på webben och var aktivt närvarande på sociala medier.

Under året som gick tog också allt fler medlemmar klivet över till den digitala världen. Läsandet på webben ökade med 27 procent från året innan. Mobil-läsandet stod för i princip hela denna ökning. Detta samtidigt som pappers-tidningens siffror är fortsatt höga. Tidningen är populär att annonsera i. Annonsmålet överträffades med råge under året som gick.

Tidningen fick en ny form och ett välbehövligt lyft under året för att vara mer i samklang med sin tid. För omgörningen stod byrån Torino i samarbete med redaktionens layoutteam. Nummer 12/2017 blev det första numret som trycktes i den nya formen.

Mest läst under året

Listan över 2017 års mest lästa artiklar toppades av "Svårt skadad nekas sjukpenning" följt av "Tjuvarna stal fel firmabil" – där byggarna själva fångade tjuvarna och bakband dem med buntband. Även två granskande reportage stack ut bland de mest lästa artiklarna;

"Spelet bakom nya Karolinska" och "Ekobrott för miljoner på nya Karolinska". Byggavtalet genererade också hög läsning "Byggavtalet klart – ger 6,5 procent" liksom "Dödsolyckan på Skanska i Östersund". Mycket uppskattad blev också tidningens satsning på tävlingen "Årets bästa hemmfix", där en bastufflotte slutligen korades till vinnare.

Fortsatt mycket populära var också tidningens tester, som görs i befintlig byggmiljö av speciellt tillfrågade byggare, vilka utgör tidningens ambulerande testpanel. 2017 var det bland annat luftrenare (nr 2, februari), glasögonstest (nr 8, juni), skruvdragare (nr 10, september) och murarhammare (nr 12, oktober) som låg under luppen.

Varje år i december utser tidningen "Årets sämsta bygge". År 2017 var det ett brobygge i Ludvika som utsågs.

Prisbelönt

Byggnadsarbetaren gör både kontinuerliga läsarundersökningar via Orvesto och följer det digitala beteendet nog

Byggnadsarbetaren i siffror

2016 års siffror inom parentes

Antal utgivna nummer: 14 (14)

TS-kontrollerad upplaga: 103 939 (103 801)

Medlemsexemplar: 100 865 (100 670)

Friexemplar: 2 761 (2 789)

Betalda prenumerationer: 313 (340)

Bruttokostnad: 17,1 mkr (15,2 mkr)

Nettokostnad: 10,3 mkr (10,2 mkr)

Nettokostnad per/ex: 7,08 kr (7,01 kr)

via bland annat Google Analytics, vars siffror redovisas varje vecka. Undersökningarna visade på en fortsatt mycket populär facklig tidning samtidigt som webbläsandet fortsatte att öka. 2017 blev året när Byggnadsarbetarens sajt passerade en miljon sidhänvisningar på ett kalenderår och tidningen vann Fackförbundspressens speciella pris "Fackliga nyheters pris" för sin digitala strategi.

"2017 blev året när Byggnadsarbetarens sajt passerade en miljon sidhänvisningar på ett kalenderår och tidningen vann Fackförbundspressens pris "Fackliga nyheters pris" för sin digitala strategi."

Byggnads a-kassa

A-kassan fortsätter att växa

Medlemsutvecklingen i Byggnads a-kassa ökade under 2017 med cirka 2 000 medlemmar och uppgick vid årets slut till cirka 116 000 medlemmar. Andelen enskilt anslutna ökar hela tiden och uppgick per sista december till cirka 36 000. Året präglades också av ett fortsatt förbättringsarbete inom flera områden.

Under 2017 utökades insatserna för att rädda kvar medlemmar som hamnat snett med betalning av medlemsavgifter. Det förenklades även för medlemmen att anmäla betalning via autogiro genom att erbjuda tjänsten kopplad direkt till a-kassans webbsida.

Nya Mina sidor

Som ett led i att bli mer digitala lanserade a-kassan under hösten 2017 nya Mina sidor. I det förbättrade verktyget har den arbetslösa medlemmen överblick över sitt ärende på ett helt nytt sätt och kan nu fylla i och signera blanketter direkt på Mina sidor. I och med detta kunde a-kassan också frångå mycket av den tidigare blanketthanteringen.

Nya Mina sidor har lett till en snabbare hantering av medlemmarnas ärenden och därmed även snabbare utbetalningar av ersättning från a-kassan. Antalet arbetslösa medlemmar som använder sig av Mina sidor ökade. I början av 2017 var antalet användare strax under 84 procent och i slutet av året hade den siffran stigit till över 87 procent.

”Nya Mina sidor har lett till en snabbare hantering av medlemmarnas ärenden och därmed även snabbare utbetalningar av ersättning från a-kassan.”

Satsning på förenklat språk

Inför och i och med lanseringen av nya Mina sidor sågs språket över för att göra den tydligare och mer lättillgänglig. Vissa krångliga begrepp ersattes av

nya mer beskrivande. De nya begreppen togs fram i samarbete med alla Sveriges a-kassor.

Att vara både myndighet och medlemsorganisation är komplext. Samtidigt som a-kassan vill ge medlemmarna bästa möjliga service finns en lagstiftning som styr över vilka beslut som kan och måste fattas i olika situationer. Denna komplexitet ställer stora krav, inte minst när det handlar om att förklara svåra beslut. A-kassan arbetar kontinuerligt med att sätta medlemmarnas perspektiv i centrum.

Uppåt i NKI-mätningar

Ett av servicemålen under året var att höja siffrorna för Nöjd Kund Index (NKI). Under 2017 genomfördes två olika NKI-mätningar, på våren respektive på hösten. Vårens mätning visade ett resultat på 64 enheter vilket är tre enheter upp jämfört med mätningen som gjordes våren 2016. Höstens mätning landade på 69 enheter att jämföras med 65 enheter vid höstmätningen 2016.

Utbetald ersättning

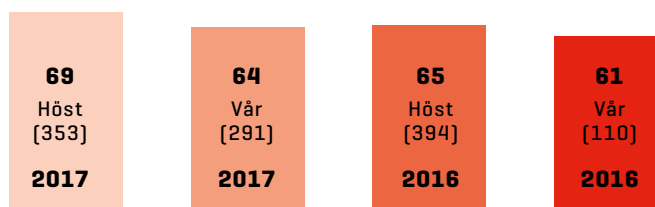
- Ersättningen från a-kassa per dag i medeltal uppgick under 2017 till 744 kronor.
- Antalet medlemmar som någon gång under året fick ersättning utbetald var 8 516 vilket är 575 färre än under 2016.
- Den sammantagna ersättningen a-kassan betalade ut till medlemmar under 2017 var 485 156 953 kronor, vilket är en minskning från 2016 med cirka 2,6 procent.

Sänkt medlemsavgift

Från och med januari 2017 sänktes medlemsavgiften för samtliga medlemmar med 11 kronor per månad. Den nya avgiften hamnade därmed på 110 kronor per månad för den som även är medlem i Byggnads eller Svenska Målareförbundet och 119 kronor per månad för den som enbart är medlem i Byggnads a-kassa.

Antal personer som var medlemmar i både a-kassan och Byggnads eller Målareförbundet uppgick i december 2017 till 80 010 personer. Antal personer som enbart var medlemmar i a-kassan vid samma tid var 36 040 personer.

Nöjd-kund-Index (NKI)

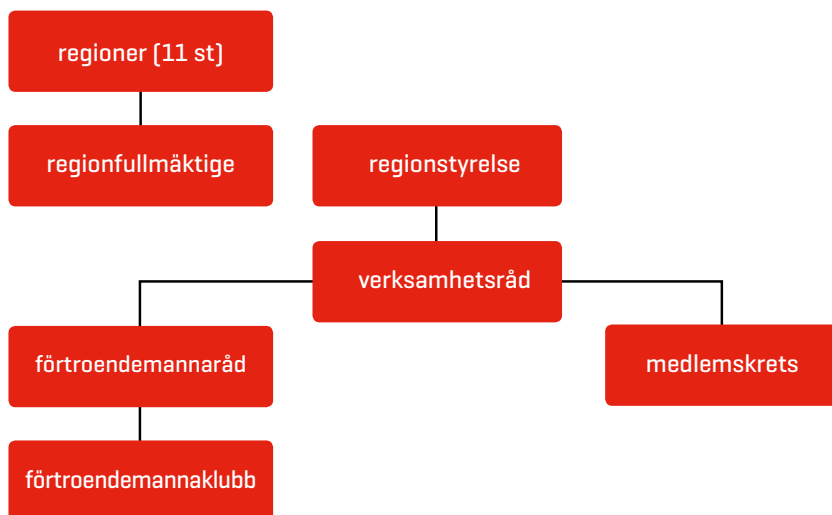

*Bas inom parentes

NKI-undersökningar som visar hur vi ligger till jämfört med övriga a-kassor görs endast vartannat år varför det inte finns några aktuella siffror för 2017. Däremot höjde sig Byggnads a-kassa över branschsnittet vid höstmätningen 2016.

Byggnads regioner

Byggnads förbunds kontor arbetar för att stödja den regionala verksamheten, där medlemmarna är organiserade. Organisationsformen möjliggör både ett ökat medlemsinflytande och en starkt gemensam helhet i Ett Byggnads.

Den demokratiska processen

Regionerna fattar beslut om Byggnads lokala verksamhet. Regionerna består av medlemmarna som alla ingår i någon av regionens medlemskretsar.

Till medlemskretsarnas möten är alla medlemmar välkomna. Där fattas beslut om Byggnads lokala aktiviteter. Medlemskretsarna väljer ledamöter till regionernas högsta beslutande organ,

regionfullmäktige. Regionfullmäktige väljer regionstyrelse, en för varje region, som tillsammans med anställda ombudsmän på regionerna ansvarar för den löpande verksamheten.

Regionfullmäktige utser också ombud till Byggnads kongress som är vår högsta beslutande instans och som behandlar och beslutar om den långsiktiga verksamheten. Alla regioner är representerade.

Regionerna väljer de 81 ledamöter som utgör Byggnads avtalsråd och som är rådgivande i avtalsfrågor. Ledamöterna diskuterar krav inför och under avtalsrörelsen och tar ställning till avtalsförslag.

I regionerna finns också möjlighet för medlemmar med förtroendeuppdrag att bilda så kallade förtroendemannaklubbar. I dessa kan gemensamma frågor diskuteras och därefter lyftas i till exempel förtroendemannarådet. Klubbarna består ofta av förtroendevalda med samma yrke inom olika företag.

Våra 11 regioner

Byggnads GävleDala

Regionkontor: Borlänge
Verksamhetskontor:
Söderhamn och Gävle
Antal medlemmar: 7 812

Byggnads MellanNorrland

Regionkontor: Sundsvall
Verksamhetskontor:
Östersund och Örnsköldsvik
Antal medlemmar: 5 440

Byggnads Mälardalen

Regionkontor: Uppsala
Verksamhetskontor:
Västerås och Eskilstuna
Antal medlemmar: 9 868

Byggnads Norrbotten

Regionkontor: Luleå
Verksamhetskontor:
Piteå, Gällivare, Kalix,
Kiruna och Boden
Antal medlemmar: 4 996

Byggnads Skåne

Regionkontor: Malmö
Verksamhetskontor:
Kristianstad och Helsingborg
Antal medlemmar: 13 225

Byggnads Småland-Blekinge

Regionkontor: Växjö
Verksamhetskontor:
Jönköping, Kalmar och Ronneby
Antal medlemmar: 8 100

Byggnads Stockholm-Gotland

Regionkontor: Stockholm [Solna]
Verksamhetskontor: Visby
Antal medlemmar: 15 033

Byggnads Väst

Regionkontor: Göteborg
Verksamhetskontor:
Borås, Halmstad, Skövde och
Trollhättan
Antal medlemmar: 20 032

Byggnads Västerbotten

Regionkontor: Umeå
Verksamhetskontor: Skellefteå
Antal medlemmar: 3 729

Byggnads Örebro-Värmland

Regionkontor: Karlstad
Verksamhetskontor: Örebro
Antal medlemmar: 7 471

Byggnads Öst

Regionkontor: Norrköping
Verksamhetskontor:
Linköping
Antal medlemmar: 6 441

Antal medlemmar avser
tidpunkten vid årsskiftet
2017/2018.

Byggnads Hållbarhetsredovisning

Hållbarhetsredovisning 2017

Byggnads hållbarhetsarbete präglas av vår kärnverksamhet som innebär att vi tillvaratar medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och verkar för en samhällsutveckling utifrån politisk, social och ekonomisk demokrati. Byggnads kongress röstar fram vilka mål vi ska arbeta mot kommande kongressperiod för att fullfölja uppgiften. Målen sammanfattas i **Mål och Vision 2022** som antogs på kongressen 2014 och tar upp utmaningar och frågor som vi arbetar med för att förbättra arbetsvillkoren för våra medlemmar. Målen bryts även ner till årliga målplaner.

Byggnads viktigaste bidrag till ett hållbart samhälle utgår från medlemmarna.

Hållbarhetsarbetet kopplat till Agenda 2030

Vårt hållbarhetsarbete kopplas starkt till flera mål i *Agenda 2030*, framförallt mål nr 8, *Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt*. Allt vi gör i vår kärnverksamhet har detta som utgångspunkt, tillsammans med Byggnads egna måldokument.

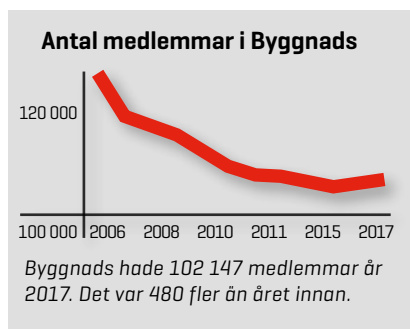
Utöver mål nr 8 berör nedanstående Agenda 2030-mål Byggnads bidrag till en hållbar utveckling: nr 5 - Jämställdhet, nr 1 - Ingen fattigdom, nr 10 - Minskad ojämlikhet, nr 16 - Fredliga och inkluderande samhällen och nr 13 - Bekämpa klimatförändringarna.

Social hållbarhet

Medlemsvärvning

Under 2017 växades organiserings- och medlemsvärvningsarbetet upp rejält på flera fronter. Med arbetsplatsbesök, utvecklade rutiner i arbetet med hur medlemmar välkomnas och hur fackavgiften kan betalas. Även medlemsförmånerna utvecklades. Utbildningar och konferenser innehåller numera alltid delar som handlar om medlemsvärvning. Förbundet stöttade även regionerna i deras arbete med målstyrning och verksamhetsuppföljning.

Medlemscentret Byggnads Nu arbetar dagligen med att behålla befintliga medlemmar, förhindra utträden och att värva nya. Mer än 34 000 kontakter noterades under 2017. Det är både medlemmar och arbetsgivare som hör av sig. De vanligaste frågorna handlar om kollektivavtalen, lön, ersättningar, avgifter och försäkringsfrågor.

Mål och Vision 2022

- Medlemsvärvning och organisationsgrad.
- Globaliseringen och våra svenska kollektivavtal.
- Framtidens byggnadsarbetare.
- Byggnads förtroendevalda.
- Inflytande på arbetsplatsen.
- Jämställdhet och mångfald.
- Byggnads i politiken.
- Ett Byggnads.

Målplan 2017

- Öka antal avtalsbundna företag med 1400. **Resultat 1 185.**
- Öka antalet medlemmar med 1500. **Resultat +480.**
- Genomföra minst 10 000 arbetsplatsbesök. **Resultat 10 800 besök.**
- Utse minst 250 nya förtroendevalda i små och medelstora företag. Ingen metod 2017 för att mäta nya FFV, endast hur många det finns totalt, 1 398 stycken.

Arbetsmiljö

För att skapa en bättre arbetssituation och arbetsmiljö för medlemmarna arbetar Byggnads med att stärka den fackliga organisationen på företagen och med att öka samverkan mellan förtroendevalda och företaget via utbildningar, konferenser och fullmakter. En fullmakt ger förtroendevalda ett större inflytande över sin arbetsplats och Byggnads verksamhet blir tydligare för medlemmarna.

Arbetet med fullmakter avtalsreglerades 2016 och innebär för de flesta förtroendevalda ett större ansvar inom det fackliga uppdraget. Cirka 80 procent av de som deltog på 2017 års lagbasutbildning kunde tänka sig att åta sig ett fullmaktsuppdrag. De som känner tveksamhet gör det endast utifrån avsaknad av erfarenhet. En utbildning och införskaffande av erfarenhet skulle ändra på det.

“Byggnads skyddsombud gjorde under arbetsmiljöveckan extra skyddsronder och kontrollerade 1 200 arbetsplatser.”

Som grund för arbetsmiljöarbetet hålls årligen två arbetsmiljökonferenser samt en arbetsmiljövecka. Årets tema var ”Vibrerande verktyg och maskiner”.

Byggnads skyddsombud gjorde under arbetsmiljöveckan extra skyddsronder och kontrollerade 1 200 arbetsplatser. Skyddsronderna visade att det fanns brister i skyddet mot vibrationsskador på nio av tio arbetsplatser.

Antal skyddsombuds- uppdrag 2017

4 667	Totalt antal skyddsombudsuppdrag
4 397	Lokala skyddsombudsuppdrag
162	Huvudskyddsombudsuppdrag
108	Regionala skyddsombudsuppdrag

Kollektivavtal

Ett av Byggnads prioriterade mål 2017 var att antalet avtalsbundna företag skulle öka med 1 400. Vi nådde inte riktigt ända fram, då 1 185 nya tecknades. Utöver dessa har 14 hängavtal tecknats med utländska företag.

“Kollektivavtalet är, tillsammans med sociala trygghetssystem för alla, det mest effektiva sättet att verkligen minska klyftorna mellan människor i världen, både på ett nationellt och ett internationellt plan. För att få bort orättvisorna i samhället behövs därför fria och demokratiska fackföreningar, som kan driva den utvecklingen.”

Johan Lindholm, förbundsordförande

Ökning av antalet avtalsbundna företag 2017

+ 1 185 avtal.

Internationellt arbete

Fackliga rättigheter, trygga anställningar och bra arbetsvillkor i alla länder spelar en viktig roll för ett hållbart samhälle. Därför är Byggnads internationella arbete för att uppnå detta lika viktigt som det inhemska. Byggnads engagemang för att förbättra villkoren för byggnadsarbetarna som bygger arenor i Qatar inför fotbolls-VM 2022, gav resultat under året. FIFA erkände att det är varje arrangörslands ansvar att mänskliga rättigheter respekteras vid byggnationen. Qatar tecknade även ett avtal med *International Labour Organization* (ILO), vilket innebär att de första stegen mot att avskaffa Kafala-systemet, det moderna slaveriet, därmed togs.

Tillsammans med ryska byggfacket och BWI bidrog Byggnads till att avslöja användandet av nordkoreanska arbetare med slavliknande kontrakt i byggnationerna inför fotbolls-VM i Ryssland 2018.

Jämställdhet och mångfald

Jämställdhet är avgörande för ett hållbart samhälle. Byggbranschen kämpar med en machokultur men en förändring håller långsamt på att ske. Byggnads mål är att vi år 2022 ska ha 5 % kvinnliga medlemmar. 2017 var det bara 1,3 % kvinnliga medlemmar (1 389 medlemmar). 2016 var andelen 1,2 %. Det går långsamt åt rätt håll men det är en lång bit kvar.

Viktiga aktiviteter under året

Aktiviteter för att uppnå fler kvinnliga medlemmar var under året: Nätverket för kvinnliga byggnadsarbetare (NÅTA) konferens och träffar, utbildningar i bland annat värdegrund och ideologi samt kampanjer.

Kampanjen, *Stoppa Machokulturen*, som genomfördes tillsammans med Byggcheferna för att förändra diskriminerande attityder inom byggbranschen, gick under hösten in i sin sista fas. Fokus låg på arbetsgivaransvaret och diskrimineringslagstiftningen. Med rubriken ”Vi skäms” publicerades annonser i branschpress och en broschyr skickades ut till 3 500 arbetsgivare. Målet med kampanjen var att skapa en mer inkluderande byggbransch, öppen för

alla. Globala bygg- och träfacket (BWI) beslutade under världskongressen i december att anta kampanjen och göra den global.

Även internt arbetar Byggnads för jämställdhet bland de anställda. Vi har en policy för jämställdhet i arbetslivet som kopplar till diskrimineringslagen och vi strävar efter att förhindra och förebygga alla former av diskriminering och exkludering.

Projektet *En byggbransch för alla*, som drivs tillsammans med region Stockholm-Gotland, påbörjades under året. Projektet ska ge fler chansen till ökad yrkeskunskap och främja företagens möjlighet att konkurrera med kompetens och schysta villkor. Deltagarna är anställda i 40 små och medelstora företag och för många av dem är målet att få ett svenskt yrkesbevis.

Under 2017 kartlades företagets kompetensbehov och de anställdas önskemål om utbildning.

Under 2018 kommer upphandling av utbildningar genomföras och de första deltagarna kommer att påbörja sin kompetensutveckling. Läs mer på sid 16 i verksamhetsberättelsen.

Vidare togs informationsmaterial fram på flera språk för att förbättra kommunikationen ur ett mångfaldsperspektiv. Broschyren *Stå inte ensam – bli medlem nu!* finns nu på elva språk och minifoldern *Dina rättigheter* finns på fem språk utöver svenska.

Personal

Byggnads kärnverksamhet innebär att vi alltid ska tillvarata medlemmarnas intressen. På så vis bidrar vi till ett hållbart samhälle inom flera områden. Vi måste även se till att den interna arbetsmiljön är hållbar. 2017 undersöktes arbetssituationen genom enkäten *Motiverad medarbetarindex* (MMI), inför personalsammankomsten *Framtidsdagarna*. Resultatet var positivt.

Framtidsdagarna var en avslutning på projektet *Kunskapslyftet* som hela Byggnads arbetat med från 2013. Syftet med Kunskapslyftet var att stärka och utveckla anställda samt att jobba för ”Ett Byggnads”. Alla medarbetare hade

vid projektets slut genomgått den särskilt framtagna utbildningen, *Professionell aktör* (PAB). Vi skapade även en *PAB distans* för att ge möjlighet till personer med svårighet att delta vid de ordinarie internattillfällena. Från och med hösten 2017 införlivades utbildningen i ordinarie kursutbud, så att nyanställda får samma bas som övriga i strävan mot "Ett Byggnads".

Byggnads arbetar med följande policier som reglerar och ger stöd.

Policyer för anställda på Byggnads

- Arbetsmiljöpolicier
- Droger och skadligt bruk
- Hot och våld
- Jämställdhet
- Kränkande särbehandling
- Rehabilitering
- Webb och sociala medier

Miljömässig hållbarhet

Enligt Byggnads resepolicy ska miljömässig hänsyn tas vid bokning av resor och tåg prioriteras före flyg. Samåkning med egen bil eller i taxi ska också alltid planeras in.

Videokonferensanläggningarna utnyttjades i allt större utsträckning under året. Under 2018 kommer *Skype* att användas i högre utsträckning under videokonferenserna, för att förbättra kostnadseffektiviteten ytterligare.

Samordning av aktiviteter, såsom arbetsplatsbesök och UVA-möten, genomfördes på ett mer medvetet sätt under 2017.

Tidningen *Byggnadsarbetaren* trycks på det Svanen-godkända och miljöcertifierade tryckeriet Sörmlands Printing Solutions i Katrineholm. Gammal utrustning på redaktionen som inte längre klarar licenskrav skänks till välgörande ändamål och inköpta testmaskiner lottas ut som presenter i olika tävlingar som tidningen arrangerar bland läsarna.

Vid upphandlingar och omförhandlingar av leverantörsavtal är social- och miljömässig hållbarhet ett viktigt krav. 2017 påbörjades upphandling av ny leverantör av profilprodukter, materialproduktion och distribution där våra hållbarhetskrav var ledstjärna.

Projektet *En byggbransch för alla* erbjuder utbildning i energieffektivt byggande till handledare på företagen som i sin tur kan föra kunskapen vidare till sina kollegor genom studiecirkel på arbetsplatsen. Deltagarna i projektet ska också få kunskap i att möta byggbranschens digitalisering genom utbildning i digitala verktyg som kan bidra till att minska byggkostnader och byggbranschens klimatpåverkan.

Ekonomisk hållbarhet

Byggnads ekonomiska resurser används för medlemmarna på ett effektivt och ansvarsfullt sätt. Kontroll över intäkter och kostnader säkerställs genom verksamhets- och affärssystem och genom processer för korrekt redovisning.

Byggnads stadgar och placeringsreglemente redogör för hur förvaltningen ska hanteras ur ett risk- och avkastningsperspektiv och utifrån hållbarhet. Resultat från kapitalförvaltningen återfinns i förvaltningsberättelsen, sid 43.

Stadgarna säger i korthet att minst 50 % av tillgångarnas värde ska investeras i räntebärande tillgångar och fastigheter. Placeringar bör ske i flera olika tillgångsslag för att minimera risken. Hållbarhetskriterier är väsentligt vid val av investering. Förvaltare är ålagda att följa policyn vid investering men ska även i sin tur bedriva ett internt hållbar-

Byggnads styrdokument för kontroll

- Svenska Byggnadsarbetarförbundets stadgar
- Placeringsreglemente
- Attestordning, utanordningsrätt och firmateckning
- Riktlinjer för inköp och upphandling
- Riktlinjer för representation och gåvor
- Policy för resor

hetsarbete. Byggnads följer regelbundet upp att kriterierna efterlevs.

"Hållbarhetskriterier är väsentligt vid val av investering. Förvaltare är ålagda att följa policyn vid investering men ska även i sin tur bedriva ett internt hållbarhetsarbete."

Placeringar får ske i företag som följer ILOs kärnkonventioner och OECDs riktlinjer för multinationella företag. OECDs riktlinjer berör bland annat miljöskydd, konkurrens, finansiering, mutor, beskattning, vetenskap och teknologi. Placeringar får alltså inte ske i företag som bryter mot FN:s konvention om mänskliga rättigheter eller som kan förknippas med antifacklig verksamhet, oacceptabla arbetsförhållanden, barnarbete eller miljöbrott. Placeringar ska inte heller ske i företag som tillverkar klustervapen, landminor och andra jämförbara vapen.

Identifierade riskområden

Byggnads verksamhet omfattar och innebär olika typer av risker:

- Operationella – i den dagliga verksamheten, innebär t ex förlust av medlemmar som följd av felbedömningar, otillräckliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.
- Finansiella – risk att organisationen får en dålig resultaträkning vilket kan vara en konsekvens av ett större medlemstapp, att en investering inte ger planerad avkastning, att investerade värdehandlingar eller fastigheter mister i värde eller att organisationen tvingas betala ut ett skadestånd eller någon annan form av kompensation av större värde.
- Politiska – för vår verksamhet handlar detta konkret om vem som styr Sverige eftersom t ex lagändringar kan få konsekvenser för möjligheterna att bedriva en viss verksamhet till en viss kostnad. Det politiska läget kan också påverka hotbilden mot organisationens medlemmar och representanter, i Sverige såväl som i andra länder.

- Förtroendemässiga – Byggnads verkar i en förtroendebransch och det är viktigt att vi gör det vi har sagt att vi ska göra. Även det personliga förtroendet är viktigt och att de personer som företräder organisationen lever som de lär. Befintliga policyer och riktlinjer samt deras efterlevnad är grundläggande för detta arbete.
- Säkerhetsmässiga – innefattar alla risker som på något sätt kan skada personer som verksamheten omfattar, både anställda och medlemmar, företag och samarbetspartners.

Utveckling av krisplan

Under 2017 påbörjades arbetet med att ta fram en krisplan. Planen beskriver hur vi ska förebygga kriser, hur vi hanterar en uppkommen kris och vilka som är ansvariga inom vilka områden. Arbetet kommer att slutföras under 2018.

Arbetet framåt

Byggnads prioriterade mål för nästa verksamhetsår är organisering. Ju fler medlemmar och ju större inflytande på arbetsplatserna desto bättre arbetsmiljö och villkor för medlemmarna.

Därutöver är målet att Byggnads ska:

- Ge ut 150 fullmakter.
- Öka medlemsantalet med 3 596 medlemmar.
- Rekrytera 250 nya fackligt förtroendevalda.
- Genomföra 15 000 arbetsplatsbesök.

Jämställdhet och mångfald samt minskad ojämlikhet kommer fortsätta vara stora och viktiga frågor. Utmaningarna inom byggbranschen idag med migrerande arbetskraft kräver att vi tar ansvar för ha ett bra liv tillsammans i ett inkluderande samhälle.

Byggnads arbetar med närmare 100 leverantörer. Under 2018 kommer miljöarbetet ha fokus på att kartlägga att de har en miljöpolicy. Vi kommer även att arbeta för att våra fastigheter miljöcertifieras och att fortsätta minska klimatpåverkande resor. Hittills finns enbart statistik för resor bokade genom resebyrå. Från 2018 kommer en metod att utvecklas för att mäta samtliga resor.

“Ju fler medlemmar och ju större inflytande på arbetsplatserna desto bättre arbetsmiljö och villkor för medlemmarna.”

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till kongressen i Svenska Byggnadsarbetareförbundet, org.nr 802000-4936

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 på sidorna 33-36 i Byggnads verksamhetsberättelse för 2017 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 16 april 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Vad är en årsredovisning?

När en medlem betalar sin medlemsavgift blir hen inte bara medlem i Byggnads utan också en av de cirka 102 000 "ägarna" av Byggnads. Som "ägare" har medlemmen rätt att varje år få en ekonomisk rapport över hur medlemsavgiften använts – en årsredovisning.

Årsredovisningen visar om Byggnads ekonomi är bra eller dålig och sammanfattar alla ekonomiska händelser under året, det vill säga alla inbetalningar, löner, inköp med mera. Följande ingår:

- Förvaltningsberättelse med flerårsjämförelse (5 år)
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Revisionsberättelse

I *förvaltningsberättelsen* går det att läsa om väsentliga händelser under året. Belopp inom parentes avser i regel föregående år.

Resultaträkningen och *kassaflödesanalysen* berättar hur Byggnads använt de pengar som tagits emot under året.

Balansräkningen visar om Byggnads ekonomiska ställning är bra eller dålig.

För att resultaträkningen och balansräkningen ska bli överskådliga samlas förklaringarna till beloppen i *noterna*.

För att lättare kunna se Byggnads ekonomiska utveckling under året finns jämförelsesiffror för året innan. Dessutom finns det en flerårsjämförelse med vissa nyckeltal samlade så att man kan se utvecklingen över en längre tid.

I *revisionsberättelsen* skriver revisorerna om de godkänner årsredovisningen eller inte.

Från och med 2014 omfattades förbundet av ett nytt redovisningsregelverk, K3. Syftet med det nya regelverket är att läsarna ska få bättre information om förbundets ekonomi.

Förvaltningsberättelsen

I förvaltningsberättelsen förklaras verksamhet, väsentliga händelser och annat som påverkat eller kan påverka Byggnads ekonomi. Det ska också framgå hur Byggnads förvaltat pengarna (de finansiella tillgångarna) som sparats ihop under årens lopp. Här står även styrelsens förslag på hur årets resultat disponerats.

Resultaträkningen

Det är i resultaträkningen det framgår om det gått ekonomiskt bra eller dåligt för Byggnads under året som gått. Överst i resultaträkningen står vilka intäkter (inkomster) Byggnads haft under året. Förbundsavgiften är den största intäkten. Intäkterna minskas sedan med årets kostnader: externa kostnader, personalkostnader, avgifter till andra organisationer, utbetalda konfliktsättningar, region-

bidrag och avskrivningar av materiella anläggningstillgångar är exempel på några av de kostnadsposter som redovisas i resultaträkningen.

Externa kostnader är bland annat utgifter för lokaler, telefon, arbetsredskap, förbrukningsmaterial, konsulttjänster, resor och annat som behövs för att kunna bedriva verksamheten.

Personalkostnader är utgifter för löner och arvoden, arbetsgivaravgifter och pensionskostnader. Detaljerad redovisning av personalkostnader finns i not 6 och 7.

År 2017 har förbundet fått en gottgörelse från pensionsstiftelsen med 102 mkr (87). Vad en pensionsstiftelse är och hur den fungerar kan du läsa mer om i Pensionsstiftelsens årsredovisning som finns publicerad i denna verksamhetsberättelse.

Avgifter till andra organisationer är de avgifter vi betalar till bland annat LO och de internationella organisationer som Byggnads är medlem i. LO-avgiften är den största delen.

År 2011 införde Byggnads ett nytt inkomstbaserat avgiftssystem, indelat i 9 avgiftsklasser. Hälften av förbundsavgifterna betalas ut till regionerna enligt särskild fördelningsnyckel, regionbidrag.

Avskrivningar används för att fördela kostnader för till exempel en datorinvestering under de år datorn kommer att användas i verksamheten.

När verksamhetsintäkterna är minskade med verksamhetskostnaderna återstår verksamhetens resultat.

Byggnads äger ett antal fastigheter. Resultatet från fastigheterna står under rubriken Resultat från fastighetsförvaltningen.

Hur mycket ränta och utdelningar Byggnads fått på de finansiella tillgångarna står under rubriken Resultat från finansiella investeringar. Under samma rubrik framgår även resultatet från försäljningar av de värdepapper förbundet investerat sina pengar i.

Bokslutsdispositioner innebär att man kan styra det skattepliktiga resultatet genom att avsätta pengar till periodiseringsfonder eller återföra därifrån, enligt vissa regler. Detta är en laglig möjlighet i skattelagstiftningen. Bokslutsdispositioner medför inga in- eller utbetalningar av pengar. År 2017 har Byggnads avsatt 22,7 mkr (9) till periodiseringsfond och löst upp 16 mkr. Hur mycket förbundet totalt har avsatt till periodiseringsfonder framgår av rubriken "Obeskattade reserver" i balansräkningen.

På resultatet från fastighetsförvaltningen tillsammans med ränta och utdelningar betalar Byggnads skatt. Hur mycket skatt det blev framgår av rubriken Skatt på årets resultat.

Årets resultat som står längst ner i resultaträkningen visar om Byggnads ekonomi har gått med plus eller minus under året. Årets resultat, om det är positivt, används främst för att öka konfliktfonden, så att den enskilde medlemmen ska kunna få en bra ersättning i händelse av konflikt inom Byggnads avtalsområden. Om årets resultat är negativt så regleras detta i första hand mot reservfonden som kan sägas utgöra förbundets rörelsekapital.

Balansräkningen

Balansräkningen berättar vilka tillgångar och skulder Byggnads hade den sista december. Tillgångarna minus skulderna kallas eget kapital. Den största delen av Byggnads egna kapital utgörs av konfliktfonden. Storleken på eget kapital visar hur mycket av tillgångarna som är betalda med egna pengar. Med andra ord; ju större eget kapital Byggnads har, desto bättre ekonomi.

Kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen är en beskrivning av inbetalningar och utbetalningar. Den beskriver till exempel om pengar använts till investeringar i datorer eller om pengarna använts till att betala skulder. Kassaflödesanalysen beskriver alltså på vilket sätt likviditet har skapats och hur den har använts.

Noterna

För att inte resultaträkningen och balansräkningen ska bli för detaljerade används noter för att förklara och dela upp beloppen i resultaträkningen och balansräkningen. I noterna framgår till exempel viss personalstatistik. Det går även att få reda på vilka värdepapper som Byggnads investerat i.

Revisionsberättelsen

Revisorerna utses av medlemmarnas ombud på kongressen. Revisorernas uppgift är att kontrollera att årsredovisningen (bokföringen) följer lagen samt att granska styrelsens arbete under året.

När revisorerna inte hittat något att anmärka på skriver de en ren revisionsberättelse. Det betyder att revisorerna godkänner årsredovisningen och styrelsens arbete under året.

Byggnads årsredovisningar 2017

FÖRBUNDET	40
Förvaltningsberättelse.....	40
Flerårsjämförelse.....	42
Resultaträkning.....	43
Balansräkning	44
Kassaflödesanalys.....	45
Noter.....	46
Revisionsberättelse.....	52
SVENSKA BYGGNADSARBETAREFÖRBUNDETS PENSIONSSTIFTELSE.....	54
STIFTELSEN BYGGNADS INTERNATIONELLA SOLIDARITETFOND.....	60

Svenska Byggnadsarbetareförbundets årsredovisning för 2017

Styrelsen avger följande årsredovisning. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om förbundets verksamhet

Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Byggnads, organiserar arbetstagare inom bygg- och anläggningssektorn. Förbundet, som grundades 1889, har i dag över 100 000 medlemmar inom ett trettiotal yrkesgrupper.

Förbundet och de 11 regionerna är egna juridiska personer med egen ekonomi. Verksamheten regleras i gemensamma stadgar fastställda av kongressen. Varje region lämnar egen verksamhetsberättelse.

Byggnads arbetslöshetskassa är en självständig juridisk person med egna stadgar och lämnar särskild verksamhetsberättelse.

Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse förvaltas av förbundet och har till uppgift att trygga pensionsutfästelser för såväl förbundets som regionernas funktionärer.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Avtalsrörelsen

Kollektivavtal tecknades för samtliga avtalsområden utan konflikt. För att skapa en bättre arbetssituation och en bättre arbetsmiljö för våra medlemmar arbetar förbundet med att stärka den fackliga organisationen på företagen och med att öka samverkan mellan förtroendevalda och företaget via utbildningar, konferenser och fullmakter. En fullmakt ger förtroendevalda ett större inflytande över sin arbetsplats och Byggnads närvaro blir tydlig.

Stoppa Machokulturen, som genomförs tillsammans med Byggcheferna för att förändra diskriminerande attityder inom byggbranschen, gick under hösten in i sin sista fas. Med rubriken "Vi skäms" publicerades annonser i branschpress och en broschyr skickades ut till 3 500 arbetsgivare. Målet med kampanjen är att skapa en mer inkluderande byggbransch öppen för alla. Globala bygg- och träfacket BTI beslutade under världskongressen i december att anta kampanjen och göra den global. Vid BTI-kongressen representerades Byggnads även av två tjejer och två killar som ur temat ungdomar bidrog till att lyfta fram ungdomars situation i branschen.

Satsningen på Kunskapslyftet

Kunskapslyftet i form av projekt avslutades i och med Framtidsdagarna våren 2017 och kommer nu fortsätta löpande i verksamheten. Utvärderingen visar på förbättrad kommunikation och gemensamma förhållningssätt i linje med målet att bli "Ett Byggnads".

Förvärv av fastigheter i Polstjärnan

Förbundet har tillsammans med Kommunal i Handelsbolaget Polstjärnan, som vi äger med 50 % var, övertagit andra etappen med två fastigheter i Lund, Källby vall med ytterligare 114 lägenheter. Inflyttningen skedde under hösten. Nybyggnation pågår i Gustavsberg omfattande 119 lägenheter.

Den finansiella verksamheten

Aktiemarknaderna präglades inledningsvis under 2017 av fortsatta uppgångar, men där osäkerheten ökade efter midsommar. I takt med att räntor med längre löptider började att stiga gick aktiemarknaden tillbaka. Den svenska tillväxten har fortsatt visa god utveckling och Stockholmsbörsens index OMXSPI slutade ändå året med en

uppgång på +6,4%. Förbundets avkastning på de finansiella tillgångarna, sett till marknadsvärdena, blev 6,6 % (5,4).

Måluppfyllelse

Kongressuppföljning

Avstämning av kongressbeslut har skett på förbundsstyrelsens sammanträde 3-4 april och på fullmäktige 17 maj. Det är 14-attsatser som inte är påbörjade, 61 pågår och 128 är klara.

Fullmäktiges fastställda Målplan 2017 var att:

- Öka antal avtalsbundna företag med 1400 – resultat 1 185.
- Öka antalet medlemmar med 1500 – resultat +480.
- Genomföra minst 10 000 arbetsplatsbesök – resultat 10 800 besök.
- Utse minst 250 nya förtroendevalda i små och medelstora företag – ingen metod 2017 för att mäta nya FFV, endast hur många det finns totalt, 1 398 st.

Medlemsutveckling

Vi ökade med 480 medlemmar. Det är andra året i rad som förbundet ökar totala antalet medlemmar och vi var den sista december, 102 147 medlemmar (101 667). De yrkesverksamma medlemmarna var 75 174 (75 665).

Satsningen på kunskapslyftet

Kunskapslyftet i form av projekt avslutades i och med Framtidsdagarna våren 2017 och kommer nu fortsätta löpande i verksamheten. Utvärderingen visar på förbättrad kommunikation och gemensamma förhållningssätt i linje med målet att bli "Ett Byggnads".

Medlemsavgifterna vid utgången av året

Den månadsavgift som medlemmar betalar till förbundet består av en förbundsavgift samt en avgift till den lokala regionen. Förbundsavgiften är

inkomstbaserad och indelad i 9 avgiftsklasser. Avgiften i avgiftsklass 1 var 413 kr (404) per månad. Avgiften till regionen var i genomsnitt 143 kr (140) per månad. Avgifterna varierar mellan de olika regionerna beroende på geografiska förhållanden, medlemsantal och omfattningen av regionens verksamhet.

Den sammanlagda månadsavgiften till förbundet och regionerna, vid utgången av 2017 i avgiftsklass 1, blev därmed i genomsnitt 556 kr (544).

Avgiften i avgiftsklass 8 var 2017 sammanlagt 50 kr (49) per månad varav regionen fick 21 kr (21). Medlemmar i denna avgiftsklass består i huvudsak av pensionärer. Gymnasieelever är avgiftsbefriade.

Medlemmar i A-kassan betalar 110 kr (121) per månad.

Konfliktersättning

Grundbeloppet för konfliktersättning ökade från 1 075 till 1 100 kr per dag från och med 2017-07-01. Under första konfliktveckan utgår 1000 kr per dag, en ökning med 25 kr. Konfliktersättningen är inte skattepliktig.

Resultat och ställning, tkr

Medlemsavgifter och övriga intäkter uppgick till 360 623 (362 377) och kostnaderna för den ideella verksamheten var 358 562 (493 919). Resultatet av den fackliga verksamheten uppgick till 2 060 (-131 542).

Under året har det betalats ut 4 (4 740) i konfliktersättningar.

Fastighetsförvaltningen redovisar ett överskott efter avskrivningar på 995 (-5 201).

Resultatet från finansiella investeringar uppgick till 68 287 (130 492), vilket omfattar realiserade vinster och förluster, utdelningar och räntor.

Skillnaden mellan marknadsvärde och bokfört värde på förbundets finansiella anläggningstillgångar uppgick till 538 391 (524 984).

Förbundet uppvisar ett resultat efter bokslutsdispositioner och skatt på +47 547 (-18 017).

Förbundets bokförda egna kapital uppgick vid årets slut till 1 950 719 (1 906 645) varav konfliktfonden 1 698 932 (1 670 304).

Hållbarhetsredovisning

Förbundet lämnar en separat hållbarhetsredovisning som publiceras på sidorna 32-36 i Byggnads verksamhetsberättelse 2017.

Förändring eget kapital, tkr

	Ingående balans	Just. upp-skjuten skatt	Reserveringar	Utnyttjande	Årets resultat	Utgående balans
Konfliktfond	1 670 304		28 631	-4		1 698 932
Reservfond	217 184	-3 472	47 547	-30 789		230 468
Kongressfond	6 121		2 122	-		8 243
Övriga fonder	13 036		165	-125		13 076
Balanserat kapital/årets resultat			-78 465	30 918	47 547	
Utgående balans	1 906 645	-3 472	-	-	47 547	1 950 719

Resultatdisposition

Resultatet för 2017 har av styrelsen disponerats på följande sätt:

Årets resultat enligt resultaträkningen

47 547 062

Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år:

Konfliktfond	3 800
Reservfond	30 789 407
Övriga fonder	<u>125 000</u>
	30 918 207

Reservering av ändamålsbestämda medel:

Konfliktfond	-28 631 325
Reservfond	-47 547 062
Kongressfond	-2 122 000
Övriga fonder	<u>-164 882</u>
	-78 465 269

Kvarstående belopp för året/balanserat kapital

-47 547 062

Flerårsjämförelse i tkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetsintäkter	360 623	362 377	360 861	335 777	339 367
verksamhetsintäkternas förändring i % varav förbundsavgifter	-	0	8	-1	2
	325 418	321 586	318 587	311 425	311 177
Resultat från:					
Ideella verksamheten	2 061	-131 542	50 089	-39 190	6 375
Fastighetsförvaltningen	995	-5 201	-5 556	-3 755	-14 220
Finansiella investeringar	68 287	130 492	54 567	63 379	57 095
Bokslutsdispositioner	-6 700	18 000	-9 000	-8 000	-8 000
Skatt	-17 096	-29 766	-6 722	-7 783	-7 699
	47 547	-18 017	83 378	4 651	33 551
Balansomslutning	2 243 055	2 176 598	2 235 111	2 141 438	2 169 188
Justerat eget kapital	2 001 621	1 947 985	1 980 042	1 889 644	1 848 612
varav konfliktfond	1 698 932	1 670 305	1 644 113	1 613 021	1 578 546
konfliktfondens förändring i %	2]	2	2	2	1
Marknadsvärde eget kapital	3)]	2 624 016	2 486 376	2 505 026	2 342 671
Soliditet i %	4)]	89	89	89	88
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	16 787	7 171	10 738	11 176	15 406
Medeltal anställda	64	63	61	66	60
varav kvinnor	28	27	25	28	23
varav män	36	36	36	38	37
Antal medlemmar vid årets slut	5)]	102 147	101 667	101 345	102 550
varav yrkesverksamma		75 174	75 665	76 293	76 517
Justerat eget kapital per yrkesverksam medlem i kr		26 627	25 745	26 197	24 754
Medlemsavgifter, kr per månad	666	665	662	652	740
varav till region i genomsnitt	143	140	138	137	130
varav till förbundet	6)]	413	404	394	375
varav till a-kassa	7)]	110	121	130	235

- 1) Justerat eget kapital är eget kapital plus 78 % av obeskattade reserver. 22 % av de obeskattade reserverna utgörs av schablonberäknad uppskjuten skatt.
- 2) Konfliktfonden är den största delen av det egna kapitalet. Konfliktfonden standardssäkras på medlemsnivå.
- 3) Marknadsvärde eget kapital är justerat eget kapital plus skillnaden mellan bokförda värden och marknadsvärden på finansiella anläggningstillgångar per den 31/12.
- 4) Soliditeten är justerat eget kapital dividerat med balansomslutning uttryckt i %.
- 5) Medlemsstatistik har konverterats vid övergång till nytt verksamhetssystem vilket påverkar vid jämförelse mellan åren 2015-2016.
- 6) Avgiftssystemet är ett inkomstbaserat system med 9 avgiftsklasser. Den i denna översikt angivna avgiften avser den högsta avgiftsklassen.
- 7) I avgiften till a-kassan ingår den för år 2013 av Riksdagen beslutade arbetslöshetsavgiften.

Resultaträkning

	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter	1, 2		
Förbundsavgifter	3	325 418	321 586
Bidrag	4	9 594	6 680
Övriga verksamhetsintäkter		25 611	34 111
Summa verksamhetens intäkter		360 623	362 377
Verksamhetens kostnader			
Externa kostnader	5	-128 140	-101 541
Personalkostnader	6, 7	-149 155	-145 669
Gottgörelse från pensionsstiftelse	6	102 044	87 783
Avgifter och anslag till organisationer		-20 074	-20 985
Konfliktersättning		-4	-4 740
Regionbidrag	3	-163 034	-308 306
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	8	-199	-461
Summa verksamhetens kostnader		-358 562	-493 919
Verksamhetens resultat		2 061	-131 542
Resultat från fastighetsförvaltningen			
Resultat från andelar i handelsbolag	9	734	-5 470
Hysesintäkter	5	9 602	8 992
Kostnader för fastighetsförvaltning		-7 131	-6 927
Avskrivningar	10	-2 210	-1 796
Summa resultat från fastighetsförvaltningen		995	-5 201
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	11	51 559	119 542
Ränteintäkter och liknande resultatposter	12	17 885	12 176
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 157	-1 226
Summa resultat från finansiella investeringar		68 287	130 492
Resultat efter finansiella poster		71 343	-6 251
Förändring periodiseringsfond		-6 700	18 000
Skatt	13	-17 096	-29 766
Årets resultat		47 547	-18 017

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR	1		
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	10	82 457	67 880
Inventarier	8	193	392
		82 650	68 272
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar i koncernföretag	14	80	80
Aktier och andelar i intresseföretag	15	449 589	245 095
Långfristiga värdepappersinnehav	16	1 525 530	1 603 798
Andra långfristiga fordringar	17	39 983	27 864
		2 015 182	1 876 837
Summa anläggningstillgångar		2 097 832	1 945 109
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 823	2 027
Övriga kortfristiga fordringar		23 117	5 400
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	29 361	50 683
		55 301	58 110
Kassa och bank		89 922	173 379
Summa omsättningstillgångar		145 223	231 489
SUMMA TILLGÅNGAR		2 243 055	2 176 598
EGET KAPITAL OCH SKULDER	1		
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel vid årets ingång		1 903 172	1 924 662
Årets resultat		47 547	-18 017
		1 950 719	1 906 645
Obeskattade reserver	19	59 700	53 000
Avsättningar	20		
Uppskjuten skatteskuld		5 559	-
		2 015 978	1 959 645
Långfristiga skulder			
Övriga långfristiga skulder	21	53 450	54 687
		53 450	54 687
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		17 624	15 437
Skatteskuld		22 336	18 937
Skulder koncernföretag		80	80
Övriga kortfristiga skulder		123 247	117 745
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	10 340	10 067
		173 627	162 266
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 243 055	2 176 598

Kassaflödesanalys

	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Rörelseresultat efter finansiella poster	3 056	-136 744
Avskrivningar	2 409	2 257
Övriga ej likviditetspåverkande poster	2 086	-
	7 551	-134 487
Erhållen ränta	17 885	12 176
Erhållna utdelningar	73 893	16 199
Erlagd ränta	-1 157	-1 226
Betald inkomstskatt	-13 697	-5 950
	84 475	-113 288
Ökning [-]/ minskning [+] kundfordringar	-796	935
Ökning [-]/ minskning [+] kortfristiga fordringar	3 605	31 455
Ökning [+] / minskning [-] leverantörsskulder	2 187	5 373
Ökning [+] / minskning [-] kortfristiga skulder	5 775	-46 806
Kassaflöde från den löpande verksamheten	95 246	-122 331
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-16 787	-7 171
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar	-160 679	45 630
Avyttringar övriga finansiella anläggningstillgångar	-	103 343
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-177 466	141 802
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Ökning [+] / minskning [-] långfristiga skulder	-1 237	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 237	-
Årets kassaflöde	-83 457	19 471
Likvida medel vid årets början	173 379	153 908
Likvida medel vid årets slut	89 922	173 379

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012: Årsredovisning och koncernredovisning [K3]. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som förbundet erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkterna värderas till verkliga värdet av det som kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i förbundet. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu ej har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatteskuld redovisas från och med 2017 för alla skattepliktiga temporära skillnader, dock särredovisas inte uppskjuten skatt hänförlig till obeskattade reserver eftersom obeskattade reserver redovisas som en egen post i balansräkningen. Uppskjuten skattefordran redovisas för avdragsgilla temporära skillnader och för möjligheten att i framtiden använda skattemässiga underskottsavdrag. Värderingen baseras på hur det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller skuld förväntas återvinnas respektive regleras. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen och har inte nuvärdesberäknats.

Eventualförpliktelse

– En möjlig förpliktelse som härrör till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller

– En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som kan direkt hänföras till förvärvet av tillgången.

Byggnaderna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningar på byggnader. Linjär avskrivning sker med följande avskrivningstider.

Stomme	150 år
Tak	50 år
Fasad	40 år
Inre ytskikt	35 år
Installationer	25 år
Specialanpassningar	15 år
Balkonger	100 år

Följande avskrivningstider tillämpas på övriga materiella anläggningstillgångar.

Inventarier	3 år
Datorer	3 år

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Nedskrivning sker vid varaktig värdenedgång av marknadsvärdet. Vid värdering tillämpas portföljmetoden.

Kortfristiga innehav av aktier och andelar redovisas i förekommande fall som omsättningstillgångar och värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde (marknadsvärde) enligt portföljmetoden.

Penningmarknadsplaceringar och obligationer värderas till anskaffningsvärdet då dessa planeras att behållas till förfalldatum.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Fordringar

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Det finns inte några väsentliga poster i förbundets resultat- och balansräkning som baseras på uppskattningar och bedömningar.

Not 3 Förbundsavgifter

	2017	2016
Förbundsavgifter	325 418	321 586
Summa	325 418	321 586

Regionbidrag

Bidrag till regionerna	158 725	156 774
Särskilt bidrag	4 309	151 534
Summa	163 034	308 308

Not 4 Bidrag

Byggnads NU	2 200	2 200
Försäkringsinformation	2 876	2 880
Opinionsbildning	101	-
RSO/arbetsmiljö	126	319
Övriga bidrag	4 291	1 281
Summa	9 594	6 680

Not 5 Operationella leasingavtal

Kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal	4 167	4 388
Framtida minimileasingavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal		
Ska betalas inom 1 år	4 436	5 185
Ska betalas inom 1 - 5 år	14 740	5 610
Ska betalas senare än 5 år	3 685	371
Leasingavtalen avser hyror av lokaler.		
Under året erhållna leasingavgifter	9 602	8 849
Framtida minimileasingavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal		
Förfaller till betalning inom 1 år	35 048	9 007
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	112 463	31 746
Förfaller till betalning senare än fem år	24 846	6 854
Leasingavtalen avser till största delen uthyrning av bostäder.		

Not 6 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Löner och andra ersättningar:		
Styrelse och förbundsledning	3 716	3 382
Övriga anställda	33 529	30 102
Totala löner och ersättningar	37 245	33 484
Sociala kostnader	12 190	11 380
Pensionskostnader	96 926	94 940
Gottgörelse från pensionsstiftelse	-102 045	-87 783
Totala löner och sociala kostnader	44 316	52 021

Not 7 Medelantal anställda etc

	2017		2016	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Totalt	64	36	63	35
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare	<i>Antal på balansdagen</i>	<i>Varav män</i>	<i>Antal på balansdagen</i>	<i>Varav män</i>
Styrelseledamöter	15	15	15	15
Förbundsordförande och andra ledande befattningshavare [AU]	4	4	4	4

Utbetalda löner och externa arvoden per månad för arbetsutskottet

Johan Lindholm, förbundsordförande, 72 701 kr i lön och ersättningar från Förbundet samt 17 354 kr i arvoden från externt uppdrag i Riksbyggen och Folksam.

Lars Hildingsson, andre förbundsordförande, 62 556 kr i lön och ersättningar från Förbundet samt 8 557 kr i arvoden från externa uppdrag i Riksbyggen, Byggnads A-kassa och Sveriges A-kassor.

Torbjörn Hagelin, avtalssekreterare, 64 446 kr i lön och ersättningar från Förbundet samt 271 kr i arvoden från externa uppdrag i Trygghetsfonden Fastigo-LO samt AD.

Patrik Östberg, förbundssekreterare, 63 501 kr i lön och ersättningar från Förbundet samt 3 125 kr i arvoden från externa uppdrag i Riksbyggen, Folksam och TSL.

Ingen i arbetsutskottet har avtal om avgångsvederlag.

Pensionsförmånerna för arbetsutskottet följer samma avtal som för övriga centralt anställda funktionärer med 63 år som pensionsålder.

Pensionsförmånerna är i likhet med övriga centralt anställda funktionärer tryggade i Byggnads Pensionsstiftelse.

Pensionskulden för ledamöterna i arbetsutskottet uppgick till 9 063 tkr (7 808 tkr).

Tryggande av pensionsutfästelser

Förbundet tryggar sina pensionsutfästelser dels genom Byggnads Pensionsstiftelse och för funktionärer och dels genom Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse för administrativ personal och tidigare Bleck & Plåt anställda.

De samlade pensionsfondernas marknadsvärden uppgick den 31/12 till 1 688 692 tkr (1 701 086). Den försäkringstekniskt beräknade skulden uppgick till 1 175 945 tkr (1 132 853).

Kollektivavtal

Byggnads har träffat kollektivavtal med Byggnads ombudsmannaförening, BOF, för centralt anställda funktionärer och med Byggnads lokala ombudsmannaförening, BLOM, för lokalt anställda funktionärer.

Administrativ personal omfattas av kollektivavtal mellan Handelsanställdas förbund och Arbetarrörelsens förhandlingsorganisation, AFO.

Journalister anställda på tidningen Byggnadsarbetaren omfattas i huvudsak av kollektivavtalet mellan Handels och AFO med undantag för löner där journalistavtalet följs.

Not 8 Inventarier, verktyg och installationer

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	28 624	28 514
Årets inköp	-	110
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	28 624	28 624
Ingående avskrivningar	-28 232	-27 771
Årets avskrivningar	-199	-461
Utgående ackumulerade avskrivningar	-28 431	-28 232
Utgående redovisat värde	193	392

Not 9 Resultat från andelar i handelsbolag

	2017	2016
Fastighetsbolaget Polstjärnan HB [50 %]	9 214	4 456
Rönneberga Kursgård HB [50 %]	-8 480	-9 926
Summa	734	-5 470

Not 10 Byggnader och mark

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	95 600	88 539
Årets investeringar	16 787	7 061
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	112 387	95 600
Ingående avskrivningar	-27 720	-25 924
Årets avskrivningar	-2 210	-1 796
Utgående ackumulerade avskrivningar	-29 930	-27 720
Utgående restvärde enligt plan	82 457	67 880

Förvaltningsfastigheter

Förbundet äger 5 st fastigheter, med främst bostäder, som innehas för långsiktig uthyrning och värdestegring. Fastigheterna klassificeras därför som förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheternas redovisade värde uppgår till 82 457 tkr [72 152].

För upplysningsändamål har det gjorts en värdering för att bedöma fastigheternas verkliga värde. Det verkliga värdet utgörs av ett marknadsvärde baserat på priser på en aktiv

marknad, justerade, om så krävs, för eventuella avvikelser avseende tillgångens typ, läge eller skick. Om sådan information inte finns tillgänglig, används alternativa värderingsprinciper som exempelvis diskonterade kassaflödesanalyser. Extern värdering görs när förutsättningarna har ändrats på ett sådant sätt som kan antas väsentligt påverka fastigheternas verkliga värde, dock minst vart tredje år.

Fastigheterna värderas till 298 800 tkr. Fastigheterna värderades senast januari 2018.

Not 11 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2017	2016
Utdelningar	16 208	16 199
Realisationsresultat vid försäljning	57 685	103 343
Nedskrivning	-22 334	-
Summa	51 559	119 542

Not 12 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Räntor	4 897	6 351
Övriga finansiella intäkter	12 988	5 825
Summa	17 885	12 176

Not 13 Skatt på årets resultat

Aktuell skatt	-15 010	-29 766
Uppskjuten skatt	-2 086	-
Skatt på årets resultat	-17 096	-29 766
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	77 518	134 117
Skatt beräknad enligt gällande skattesats	17 054	29 506
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet	-	187
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	42	73
Redovisad skattekostnad	17 096	29 766

Not 14 Aktier och andelar i koncernföretag

	Org nr	Säte	Bokfört värde		Andel i eget kapital 2017	Andel i resultat 2017
			2017	2016		
Maina AB	556459-7655	Stockholm				
			Kapital- andel %	Rösträtts- andel %		
Maina AB			100	100	80	-

Not 15 Aktier och andelar i intresseföretag

	Org nr	Säte	Bokfört värde		Andel i eget kapital 2017-12-31	Andel i resultat 2017-12-31
			2017	2016		
Facklig Administration i Samverkan 6F AB	556868-0168	Stockholm				
Fastighetsbolaget Polstjärnan HB	902001-5617	Stockholm				
Rönneberga Kursgård HB	916602-1403	Lidingö				
Riksbyggen ekonomisk förening	702001-7781	Stockholm				
			Kapital- andel %	Rösträtts- andel %		
Facklig Administration i Samverkan 6F AB			34,8	34,8	6 575	28 909
Fastighetsbolaget Polstjärnan HB			50,0	50,0	251 872	199 812
Rönneberga Kursgård HB			50,0	50,0	7 893	16 374
Riksbyggen ekonomisk förening			21,0	21,0	183 249	181 128
					2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde					245 095	197 833
Årets förvärv					45 700	47 262
Omklassificering					181 128	
Nedskrivning					-22 334	
Utgående anskaffningsvärde					449 589	245 095

Not 16 Långfristiga värdepappersinnehav

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 603 798	1 686 938
Årets förvärv	368 776	135 311
Omklassificering	-181 128	
Årets försäljning	-265 916	-218 451
Utgående anskaffningsvärde	1 525 530	1 603 798

Strategiska långfristiga värdepapper

	Antal aktier/andelar	Andel i %	Ansk.värde 2017-12-31	Ansk.värde 2016-12-31
Aktier/andelar				
Folkets hus, Skellefteå	1		13	13
Folksam-LO fondförsäkringsbolag	7	7	13 720	13 720
Plåtslageribranschens Mätningdata	1		500	500
Riksbyggen Brf Ångaren India	-		-	1 237
Riksbyggen BoSpar ekonomisk förening	30	30	3 000	3 000
<i>Andelar nedskrivna till 1 kr</i>				
Bilda	323			
Folkets Hus, Malmö	170			
OK	1			
Svensk Byggtjänst	10			
Summa strategiska långfristiga värdepapper	543		17 233	18 470

Direktägda onoterade innehav

Aftonbladet	312		4 682	4 682
Summa direktägda onoterade aktier			4 682	4 682

Fonder

	Antal andelar/ nom. belopp	Ansk.värde 2017-12-31	Marknadsvärde 2017-12-31	Ansk.värde 2016-12-31
Aktiefonder				
DNB Scandinavia	2 214 941	54 018	95 863	53 257
Enter Sverige Pro	38 670	54 915	120 947	63 572
Swedbank-Robur/Förbundsfond	1 223 857	177 727	383 190	218 958
Lannebo NanoCap	20 000	20 000	25 304	20 000
Nordea Inst Aktiefonden Stabil	236 041	32 906	50 068	32 399
Lannebo Sverige	2 410 788	41 452	83 895	40 643
Lannebo Micro Cap	22 117	25 000	70 179	25 000
SHB Sverigefond	57 815	38 273	107 044	37 489
Swedbank-Robur/Nordea Emerging Stars	54 307	30 765	63 001	30 636
Swedbank-Robur/Ny Teknik	83 566	46 771	58 096	24 110
Swedbank-Robur/SHB Nordenfond	92 438	41 897	103 651	41 586
Swedbank Nordiska Småbolag	53 774	49 137	52 218	-
Summa aktiefonder		612 861	1 213 456	587 650

Räntefonder

Enter Return	47 639	52 603	53 581	52 431
Excalibur Värdepappersfond	4 767	53 552	60 453	53 521
SEB Obligationsfond	6 070 514	63 191	67 449	74 100
SEB Obligationsfond flexibel	8 160 341	83 253	84 073	97 550
Swedbank-Robur /Förbundsrentefond, kort	1 947 184	203 342	206 849	203 342
Swedbank Företagsobligationsfond		-	-	19 924
Swedbank-Robur/Förbundsrentefond	1 035 381	115 839	122 672	115 839
Swedbank-Räntefond Flexibel	836 008	216 456	215 005	110 899
Swedbank-Robur/Företagsobligationsf FRN		-	-	84 170
SEB Korträntefond	1 660 175	16 905	16 882	-
SEB Microfinance Fund	100 000	10 000	9 793	-
Swedbank Ethica Företagsobligationsfond	752 170	75 522	75 706	-
Summa räntefonder		890 663	912 463	811 776
Summa fonder och obligationer		1 503 524	2 125 919	1 399 426

Not 16 Långfristiga värdepappersinnehav, forts

Direkta noterade innehav	Antal andelar/ nom belopp	Ansk.värde 2017-12-31	Marknadsvärde 2017-12-31	Ansk.värde 2016-12-31
Peab AB B	100	6	9	6
JM	100	27	19	27
NCC B	100	27	16	27
Skanska B	100	18	16	18
Veidekke	100	9	9	9
Bravida Holding	100	4	5	4
Summa direkta noterade innehav		91	73	91

Not 17 Andra långfristiga fordringar

	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	27 864	37 616
Tillkommande lån	19 085	-
Amorterade lån	-6 966	-9 752
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	39 983	27 864

Not 18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda hyror	1 627	1 461
Upplupna ränteintäkter	9	1
Gottgörelse pensioner	12 044	29 783
Övriga förutbetalda kostnader	6 617	12 990
Övriga upplupna intäkter	9 063	6 448
Summa	29 360	50 683

Not 19 Obeskattade reserver

	2017-12-31	2016-12-31
Periodiseringsfond år 2012	-	16 000
Periodiseringsfond år 2013	8 000	8 000
Periodiseringsfond år 2014	8 000	8 000
Periodiseringsfond år 2015	9 000	9 000
Periodiseringsfond år 2016	12 000	12 000
Periodiseringsfond år 2017	22 700	-
Summa	59 700	53 000

Not 20 Uppskjuten skatt

	2017-12-31	2016-12-31
Uppskjuten skatteskuld	5 558	-

Uppskjuten skatt hänförlig till temporära skillnader i handelsbolag och direktägda fastigheter.

Not 21 Långfristiga skulder

Samtliga långfristiga skulder förfaller senare än om fem år.

Not 22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017	2016
Upplupna räntekostnader	638	638
Semesterlöner	5 179	4 775
Upplupna sociala avgifter	1 083	1 000
LO/TCO Rättsskydd	1 156	2 195
Övriga poster	2 283	1 459
Summa	10 339	10 067

Not 23 Eventualförpliktelse

Såsom delägare i HB	430 725	431 425
Summa	430 725	431 425

Stockholm 16 april 2018

Johan Lindholm Torbjörn Hagelin Lars Hildingsson Magnus Cato Jim Sundelin Tomas Emanuelsson Patrik Östberg
Thomas Rolén Morgan Nyberg Kenneth Svärd Jonas Sjöberg Jan Andersson Kim Söderström Lars Holmström Joakim Lindholm

Revisionsberättelse

Till kongressen i Svenska Byggnadsarbetareförbundet,
org.nr 802000-4936

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Byggnadsarbetareförbundet för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse för 2017 [men innefattar inte årsredovisningar och våra revisionsberättelser avseende dessa].

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Svenska Byggnadsarbetareförbundet för år 2017.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisions sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort

sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättnings skyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättnings skyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet

Stockholm 16 april 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Ulrika Granholm Dahl,
Auktoriserad revisor

Tomas Pettersson
Förtroendevald revisor

Benny Augustsson
Förtroendevald revisor

Jonte Söderström
Förtroendevald revisor

Årsredovisning för Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse

Styrelsen lämnar följande årsredovisning. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Pensionsstiftelse -n, -r s. är en fristående juridisk person som en eller flera arbetsgivare (gemensam pensionsstiftelse) bildat för att trygga utfästelse om pension till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande. Pensionsstiftelsens styrelse förvaltar det kapital som arbetsgivaren fört över till stiftelsen för att säkerställa pensionsutfästelserna. Stiftelsens tillgångar får endast användas för arbetsgivarens pensionskostnader enligt stiftelsens ändamål.

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen är en sammanslagning av Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse och Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse för funktionärer.

Beslut om sammanslagning togs den 25 oktober 1984 av Länsstyrelsen. Stadgarna gäller från den första januari 1985. Styrelsen har beslutat om nya stadgar från den 1 januari 2016, stadgarna har ännu inte godkänts av Länsstyrelsen.

Stiftelsens ändamål är att trygga utfästelser om tilläggspension till funktionärer och mätningmän inom förbundet.

Vid utgången av 2017 uppgick antalet destinatärer (förmånstagare) till 869 (886) fördelat på Svenska Byggnadsarbetareförbundets 11 regioner, Svenska Byggnadsarbetareförbundet och Svenska Byggnadsarbetareförbundets a-kassa. Förbundet har enligt tidigare beslut under 2016 övertagit samtliga regioners och Byggnads a-kassas pensionsåtaganden som tryggas av stiftelsen.

År 2009 träffades en överenskommelse gällande premiebestämda pensioner för ännu ej anställda funktionärer inom AFO/AFF samt LO, IF Metall, Byggnads, SEKO, Transport, Handels, GS (Grafikerna och Skogs- och Trä) samt Målaresförbundet och dess motparter på central och lokal nivå. I och med att den nya pensionsplanen börjat gälla från den 1 oktober 2009 kommer inga nya förmånstagare att omfattas av pensionsstiftelsens tryggande. Stiftelsen kommer därför på sikt att avvecklas.

Tillsynsmyndigheter för stiftelsen är Länsstyrelsen i Stockholms län och Finansinspektionen.

Resultat och ställning

Stiftelsens bokförda egna kapital uppgår till 1 245,6 kr (1 290,2). Marknadsvärdet av stiftelsens egna kapital uppgår till 1 560,6 mkr (1 575,2).

Den försäkringstekniskt beräknade pensionsreserven uppgår vid årets slut till 1 064,8 mkr (1 026,6), vilket är en ökning med 3,6 procent.

Pensionsreserven beräknas av Folksam, som också sköter pensionsutbetalningarna enligt ett särskilt förvaltningsavtal med Byggnads.

I stiftelsens kapitalbehållning, det vill säga redovisat eget kapital, inryms pensionsreserv om 1 064,8 mkr samt överräntefond. Pensionsreserven inklusive 12 procents värdesäkring uppgår till 1 192,6 mkr. Överräntefonden beräknas nu enligt beslut 2017 med 12 procent mot tidigare 25 procent, vilket är utifrån samma garantibuffertnivå som idag tillämpas av kollektivavtalsparterna inom KTP planen.

I gottgörelse till förbundet har lämnats 102,0 mkr (87,8). Förbundet har inte gjort några avsättningar till stiftelsen under året (0).

Årets resultat uppgår till 57,4 mkr (63,8).

Finansförvaltningen

Pensionsstiftelsens kapital ska, enligt Lag (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m m samt Finansinspektionens, i tillämpliga delar, gällande föreskrifter, placeras på sådant sätt att lämplig riskspridning uppnås. Vidare ska tillgångarna placeras på det sätt som bäst gagnar dem som omfattas av stiftelsens ändamål och också i övrigt på ett aktsamt sätt.

Styrelsen har fastställt placeringsriktlinjer som övergripande styr stiftelsens placeringsverksamhet och riskhantering. Riktlinjerna anger vilka tillgångs-

Flerårsöversikt

		2017	2016	2015	2014	2013
Årets resultat	mkr	57	64	89	111	28
Bokfört värde eget kapital	mkr	1 245	1 290	1 314	1 350	1 334
Marknadsvärde eget kapital [MV]	mkr	1 560	1 575	1 578	1 584	1 538
Pensionsreserv	mkr	1 065	1 026	1 005	996	983
Konsolideringsgrad [MV]	%	147	154	157	159	156
Lämnad gottgörelse	mkr	102	88	125	95	153
Destinatärer (förmånstagare)	antal	869	886	913	942	974

slag och instrument som är tillåtna och inom vilka gränser kapitalet kan fördelas mellan de olika tillgångsslagen: räntebärande placeringar, aktier och aktierelaterade instrument, fastigheter och hedgefonder.

Det är dock önskvärt att placeringarna i praktiken inriktas mot olika slag av fonder, därigenom överläts urvalet av enskilda värdepapper till fondförvaltarna medan den övergripande fördelningen mellan olika tillgångsslag (i första hand aktie- och ränterelaterade placeringar) och urvalet av fondförvaltare blir den huvudsakliga uppgiften för det egna kapitalförvaltningsarbetet.

Genom att styrelsen valt en placeringsinriktning mot aktiefonder och räntefonder hanterar man de vanligast förekommande placeringsriskerna.

Långsiktigt normalläge när det gäller placeringar i aktier och aktierelaterade instrument är 35 procent, i ränterelaterade instrument 50 procent och i fastigheter 15 procent.

Riktlinjerna ger också ett ramverk för fördelningen mellan marknader och emitenter. Gränser finns också fastställda för ränterisker och valutakursrisker. Stiftelsens placeringar följs regelbundet upp och utvärderas mot referensindex fastställda av styrelsen.

I förvaltningen ska stiftelsen ta etisk hänsyn. En utgångspunkt för placeringarna ska utgöras av de internationella normer som uttrycks i FNs Global Compact och OECDs riktlinjer för multinationella företag. Placeringar i bolag som systematiskt bryter mot dessa normer och riktlinjer ska undvikas.

Stiftelsen ska inte heller placera i företag som tillverkar eller på ett väsentligt sätt förknippas med kärnvapen eller biologiska och kemiska vapen. Företag som är involverade i produktion eller hantering av klustervapen och landminor enligt Ottawakonventionen och konventionen om klustervapen ska också undvikas.

Om placering av misstag skett i oetisk verksamhet ska stiftelsen antingen inleda en dialog med berört bolag för att påverka bolaget i en riktning förenlig med internationella normer eller så ska engagemanget snarast upphöra.

Målet för stiftelsens finansförvaltning är att inom ramen för begränsad risk skapa en god och tillräcklig avkastning, som räcker till för att lämna gottgörelse för det aktuella årets pensionskostnader.

Fördelningen av stiftelsens kapital, sett till marknadsvärdena, var vid årsskiftet: aktier 43 procent (44), räntor 51 procent (54), hedgefonder 2 procent (2) och fastigheter 4 procent (0).

Stiftelsens finansförvaltning utgörs i huvudsak av den finansförvaltning som stiftelsen hanterar via innehav i aktie- och räntefonder. Flera av dessa fonder står under gemensam förvaltning med Byggnads och övriga LO-förbund.

Innehavet i Aberdeen Residential Sweden AB har under året avvecklats i sin helhet och bolaget har likviderats.

Beslut om nya fastighetsinvesteringar är togs under 2016, investering uppgående till 56,2 mkr har skett under 2017 i det LO gemensamma fastighetsbolagets produktion av nya lägenheter med hyresrätt.

Marknadsvärdet på stiftelsens samlade kapitalplaceringar överstiger anskaffningsvärdena med 315 mkr (285) vid årets utgång.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Styrelsen beslutade om nya stadgar från den 1 januari 2016, stadgarna har under 2017 godkänts av Länsstyrelsen.

Överräntefonden beräknas nu enligt beslut 2017 med 12 procent mot tidigare 25 procent, vilket är utifrån samma garantibuffertnivå som idag tillämpas av kollektivavtalspartnerna inom KTP planen.

Resultaträkning

	Not	2017	2016
Stiftelsens intäkter	1		
Räntor, banker		39	73
Räntor, övriga		-	2 126
Realisationsvinster		52 984	12 087
Övriga intäkter		6 661	118 682
Summa intäkter		59 684	132 968
Stiftelsens kostnader			
Räntekostnader		-2	-
Förvaltningskostnader		-1 337	-1 229
Övriga kostnader		-88	-80
Avskrivning, nedskrivning och återföring	4	-	-66 487
Summa kostnader		-1 427	-67 796
Resultat före skatt		58 257	65 172
Skatt		-786	-1 344
Årets resultat		57 471	63 828

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR	1		
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intressebolag	3	56 220	-
Andra långfristiga värdepappersinnehav	4	-	787
Summa anläggningstillgångar		56 220	787
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		3 198	278
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 511	1 952
		5 709	2 230
Kortfristiga placeringar			
Obligationer	5	-	10 010
Fonder	6	1 084 165	1 137 492
		1 084 165	1 147 502
Kassa och bank		113 024	170 521
Summa omsättningstillgångar		1 202 898	1 320 253
SUMMA TILLGÅNGAR		1 259 118	1 321 040
EGET KAPITAL OCH SKULDER	1		
Eget kapital			
Kapitalbehållning vid årets början		1 290 173	1 314 129
Lämnad gottgörelse		-102 044	-87 783
Årets resultat		57 471	63 828
Summa eget kapital		1 245 600	1 290 174
Kortfristiga skulder			
Aktuella skatteskulder		-	6
Övriga kortfristiga skulder		13 450	30 798
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		68	62
Summa kortfristiga skulder		13 518	30 866
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 259 118	1 321 040

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper samt viktiga begrepp

Från och med räkenskapsåret 2017 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning [K3]. Tidigare tillämpades årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd förutom BFNAR 2016:10 [K2] och BFNAR 2012:1 [K3]. Övergången har gjorts i enlighet med föreskrifterna i K3s kapitel 35. Stiftelsen klassificeras som ett mindre företag och har utnyttjat mindre företags möjlighet att inte räkna om jämförelsetalen för 2016 enligt K3s principer. Övergången till K3 har inte inneburit några förändringar av värdering eller presentation i årsredovisningen.

Värderingsprinciper

Värderingsprinciperna har inte medfört några förändring på ingående balanser. Värdering av finansiella instrument sker utifrån anskaffningsvärde.

För instrument som ingår i en värdepappersportfölj tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet, orealiserade förluster avräknas mot orealiserade vinster inom portföljen. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde. Lämnad Gottgörelse redovisas som en minskning av eget kapital. I det fall stiftelsen fattat beslut om gottgörelse och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en skuld.

Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper som innehåses på lång sikt redovisas som anläggningstillgångar och värderas till anskaffningsvärde. Nedskrivning sker vid varaktigt värdenedgång.

Kortfristiga placeringar

Som kortfristiga placeringar redovisas värdepapper som är anskaffade dels för att ge avkastning och dels för att omsättas för att skapa realisationsresultat.

Andelar i aktie- och penningmarknadsfonder redovisas som omsättningstillgångar. Placeringarna värderas enligt portföljsyn och redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde.

Penningmarknadsplaceringar och obligationer värderas till anskaffningsvärden då dessa planeras att behållas till förfallodatum.

Viktiga begrepp

Pensionsreserv (- skuld): Är en beräkning av nuvärdet av arbetsgivarens pensionsåtaganden till sina anställda.

Pensionsfond (fack): Varje arbetsgivares andel i stiftelsens gemensamma förmögenhet. Vinster eller förluster i kapitalförvaltningen fördelas mellan facken i proportion till respektive pensionsfonds storlek. Summan av alla fack är lika med stiftelsens egna kapital.

Överräntefonden, som enligt tidigare principbeslut bör uppgå till minst 12 procent av pensionsreservens storlek, utgör ett säkerhetsutrymme som kan användas för att möta värdeminskning av tillgångarna.

Avsättning: Arbetsgivarens inbetalningar till sin pensionsfond i stiftelsen för att trygga pensionsreserven och överräntefonden.

Gottgörelse: Om pensionsfonden överstiger den beräknade pensionsreserven och överräntefonden uppstår ett överskott som arbetsgivaren kan använda till pensionskostnader för sina anställda som omfattas av pensionsstiftelsens tryggnad.

Konsolideringsgrad: Beskriver förhållandet mellan stiftelsens tillgångar och den enligt försäkringstekniska grunder beräknade pensionsreserven uttryckt i %.

Not 2 Andra långfristiga fordringar

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	-	66 523
Lösen av lån	-	-66 523
Utgående anskaffningsvärde	-	-

Not 3 Andelar i intresseföretag

	2017-12-31	2016-12-31
- Vid årets början	-	-
- Aktiekapital	13	-
- Nyemission	2 488	-
- Ovillkorat aktieägartillskott	53 719	-
Redovisat värde vid årets slut	56 220	-

Not 4 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2017-12-31	2016-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
- Vid årets början	787	67 273
- Tillkommande värdepapper	-	-
- Avyttrade värdepapper	-787	-
- Årets nedskrivning	-	-66 486
Redovisat värde vid årets slut	-	787

Not 5 Obligationer	Bokfört värde 2017-12-31	Marknadsvärde 2017-12-31	Bokfört värde 2016-12-31	Marknadsvärde 2016-12-31
Sandvik 150B 2017-08-24	-	-	10 010	10 092
Summa obligationer	-	-	10 010	10 092

Not 6 Fonder

Swedbank/Robur

Förbundsfond (aktiefond)	126 489	208 307	158 790	230 724
Förbundsranterfond, Kort	-	-	181 834	185 577
Förbundsranterfonden	146 441	151 890	98 782	104 267
Företagsobligationsfond	-	-	21 137	24 720
Ranterfond Flexibel	187 999	186 782	96 099	94 890
Företagsobligationsfond FRN	-	-	70 930	72 391
Ethica företagsobligationsfond	145 048	145 103	-	-

Svenska Handelsbanken

Sverigefond (aktiefond)	44	51	43	47
Nordenfond (aktiefond)	53 795	104 553	52 491	90 801

SEB

Spez. 13 Micro Cap SIF	15 000	37 088	15 000	30 823
Obligationfond	71 634	75 144	83 469	87 455
Obligationfond Flexibel	93 425	93 605	108 788	109 440
Microfinance Fund V Class	10 000	9 793	-	-
Kortranterfond	18 706	18 680	-	-

Enter

Return ranterfond	6 132	6 606	6 110	6 524
Sverige Pro (aktiefond)	35 187	83 691	35 029	75 269

Lannebo

Sverige (aktiefond)	68 463	120 691	67 309	110 457
NanoCap	20 000	25 304	20 000	22 027

E. Öhman

DNB Nordic Equities	54 015	96 348	53 250	85 744
---------------------	--------	--------	--------	--------

Excalibur

Värdepappersfond	31 104	34 893	31 085	34 689
------------------	--------	--------	--------	--------

Nordea

Institutionella aktiefonden stabil	683	686	37 346	56 602
------------------------------------	-----	-----	--------	--------

Summa fonder	1 084 165	1 399 215	1 137 492	1 422 447
---------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Not 7 Eventualförpliktelse

Pensionsreserv			1 064 778	1 026 627
D:o inkl värdesäkring 12% (överranterfond), var 25% för 2016			1 192 552	1 283 284

Not 8 Händelser efter balansdagen

Inga särskilda händelser efter balansdagen.

Stockholm 2018-04-10

Patrik Östberg Magnus Nordlund Heidi Svärd Peter Thelin Roger Thunqvist Timo Anttila

Revisionsberättelsen avser årsredovisningen på sidorna 54-58.

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Svenska Byggnadsarbetareförbundets
Pensionsstiftelse Org nr 802007-6280

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den

31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt tryggandelagen och därmed enligt god revisionsmed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse för år 2017.

Vi har inte funnit att någon styrelseledamot företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsmed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionsmed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt tryggandelagen och stadgarna.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att i rimlig grad kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsmed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsmed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 10 april 2018

Ulrika Granholm Dahl,
Auktoriserad revisor, PwC

Benny Augustsson
Förtroendevald revisor

Tomas Pettersson
Förtroendevald revisor

Jante Söderström
Förtroendevald revisor

Årsredovisning för Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond

Styrelsen avger följande årsredovisning. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Fonden bildades 1989 med anledning av Svenska Byggnadsarbetareförbundets 100-årsjubileum. Förbundet anslög ett startkapital på 3 mkr. Från övriga bidragsgivare inflöt ytterligare 2,6 mkr, varefter fonden första året förfogade över 5,6 mkr i kapital.

Fondens ändamål är att främja allmännyttiga och sociala solidaritetsinsatser i främst utvecklingsländer.

Verksamheten består av att utge ekonomiskt och praktiskt understöd till behövande, framförallt med anknytning till bygg- och bostadssektorerna i utvecklingsländer.

Bidrag till fonden

Under 2017 har bidrag influtit med 58 tkr (14).

Främjande av ändamålet

Biståndet och övriga kostnader för ändamålet uppgick till 6 tkr (677).

Solidaritetsfonden valde att under 2017 dra ner på stödverksamheten i väntan på att existerande globala strategier utvärderades och att en ny togs fram och förankrades med mottagarna i samarbete med globala bygg- och träfacket, BWI. Under året har förbundet varit direkt involverade i både utvärdering, strategisk planering samt förankring av en ny global strategi för BWI 2018-2021.

Under 2017 har även de svenska bygg- och träfackens biståndsprogram via Union to Union utvärderats samt att en ansökan för 2018-2022 utvecklats och lämnats in.

I slutet av november 2017 antog BWIs världskongress en ny strategi för 2018-2021 och den kommer nu att ligga till

grund för insatser med start tidigt 2018 och löper på under de kommande åren. Ett av målen är att fortsätta hjälpa de mest utsatta migrerande byggnadsarbetarna men också sätta fokus på den repression som pågår mot fackföreningar och förtroendevalda samt att vi i Sverige fortsätter att öka förståelsen hos våra medlemmar och att få dem, och en bredare allmänhet i Sverige, att bidra aktivt i kampen mot det moderna slaveriet i alla dess former.

Resultat och ställning

Ränteintäkterna uppgick till 673 tkr (673). Årets resultat blev 702 tkr (-11). Den totala förmögenheten uppgår till 19 594 tkr (18 892).

Resultaträkning

Belopp i kr

Stiftelsens intäkter

	Not	2017	2016
Räntor, utlämnade lån	1	672 500	672 500
Bidrag		58 802	14 875
Summa intäkter		731 302	687 375

Stiftelsens kostnader

Förvaltningskostnader		-27 958	-20 635
Bistånd och övriga kostnader för ändamålet		-825	-677 451
Summa kostnader		-28 783	-698 086
Årets resultat		702 519	-10 711

Balansräkning

Belopp i kr

	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar	1	
Anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar		
Andra långfristiga fordringar	13 450 000	13 450 000
Summa anläggningstillgångar	13 450 000	13 450 000
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar		
Övriga kortfristiga fordringar	43 302	1 500
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	371 458	371 458
	414 760	372 958
Kassa och bank	5 752 596	5 088 129
Summa omsättningstillgångar	6 167 356	5 461 087
SUMMA TILLGÅNGAR	19 617 356	18 911 087
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Kapitalbehållning vid årets början	18 892 337	18 903 047
Årets resultat	702 519	-10 711
Summa eget kapital	19 594 856	18 892 336
Kortfristiga skulder		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22 500	18 751
Summa kortfristiga skulder	22 500	18 751
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	19 617 356	18 911 087

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2017 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning [K3]. Tidigare tillämpades årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd förutom BFNAR 2016:10 [K2] och BFNAR 2012:1 [K3]. Övergången har gjorts i enlighet med föreskrifterna i K3s kapitel 35. Stiftelsen klassificeras som ett mindre företag och har utnyttjat mindre företags möjlighet att inte räkna om jämförelsetalen för 2016 enligt K3s principer. Övergången till K3 har inte inneburit några förändringar av värdering eller presentation i årsredovisningen.

Värderingsprinciper

Värderingsprinciperna har inte medfört några förändring på ingående balanser. Värdering av finansiella instrument sker utifrån anskaffningsvärde. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde. Lämnade bidrag redovisas som en minskning av eget kapital. I de fall stiftelsen fattat beslut om utbetalning av bidrag/anslag/stöd men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en skuld.

Stockholm 2018-04-16

Johan Lindholm Lars Hildingsson Patrik Östberg Torbjörn Hagelin Lars Holmström Jonas Sjöberg Morgan Nyberg
Tomas Emanuelsson Magnus Cato Jan Andersson Kenneth Svärd Kim Söderström Jim Sundelin Thomas Rolén Joakim Lindholm

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond Org nr 802014-2975

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som

avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt stiftelselagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond för år 2017.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 16 april 2018

Ulrika Granholm Dahl,
Auktoriserad revisor, PwC

Tomas Pettersson
Förtroendevald revisor

Benny Augustsson
Förtroendevald revisor

Jante Söderström
Förtroendevald revisor

Svenska Byggnadsarbetareförbundet
106 32 Stockholm
www.byggnads.se

